Prečišćeni tekst Zakona o putevima obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o putevima ("Službeni list Crne Gore", br. 082/20 od 06.08.2020),
2. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o putevima ("Službeni list Crne Gore", br. 140/22 od 16.12.2022),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o putevima ("Službeni list Crne Gore", br. 039/26 od 20.03.2026), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O PUTEVIMA

("Službeni list Crne Gore", br. 082/20 od 06.08.2020, 140/22 od 16.12.2022, 039/26 od 20.03.2026)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se pravni položaj javnih i nekategorisanih puteva, način upravljanja, finansiranja i izgradnje javnih puteva, održavanje, zaštita, nadzor kao i druga pitanja od značaja za puteve.

Put

Član 2

Put je površina namijenjena za obavljanje saobraćaja u skladu sa ovim zakonom.

Put može biti javni i nekategorisani.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) javni put je površina od opšteg značaja za saobraćaj, koju svako može slobodno da koristi pod uslovima određenim zakonom i koju je nadležni organ proglasio javnim putem;
2) državni put je javni put koji saobraćajno povezuje teritoriju države sa mrežom evropskih puteva i dio je mreže evropskih puteva, teritoriju države sa teritorijom susjednih država, cjelokupnu teritoriju države, privredno značajna naselja na teritoriji države, kao i njegov dio koji prolazi kroz naselje u slučaju da nije izgrađen obilazni put pored naselja;
3) auto-put je državni put koji je namijenjen isključivo za saobraćaj motornih vozila, sa fizički razdvojenim kolovozima po smjerovima bez ukrštanja u istom nivou i kontrolisanim pristupom, koji ima najmanje dvije saobraćajne i jednu zaustavnu traku za svaki smjer i koji je obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom i opremom;
4) brza saobraćajnica je državni put koji je namijenjen isključivo za saobraćaj motornih vozila, sa fizički razdvojenim kolovozima po smjerovima bez ukrštanja u istom nivou i kontrolisanim pristupom, koji ima najmanje dvije saobraćajne trake za svaki smjer i koji je obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom i opremom;
5) magistralni put je državni put koji je namijenjen saobraćajnom povezivanju gradova (lokalnih samouprava) ili važnijih privrednih područja i služi saobraćajnom povezivanju sa drugim javnim putevima iste ili više kategorije ili na putni sistem susjednih država;
6) regionalni put je državni put koji je namijenjen saobraćajnom povezivanju značajnih centara lokalnih zajednica i služi saobraćajnom povezivanju sa drugim javnim putevima iste ili više kategorije ili na putni sistem susjednih država;
7) opštinski put je javni put koji saobraćajno povezuje teritoriju opštine, odnosno grada, kao i teritoriju opštine, odnosno grada, sa mrežom državnih puteva;

8) ulica je javni put u naselju koji saobraćajno povezuje djelove naselja;

9) lokalni put je javni put koji povezuje sela i naselja na teritoriji jedne opštine ili koji se nadovezuje na odgovarajuće puteve susjedne opštine, a od značaja je za lokalni saobraćaj na teritoriji te opštine, uključujući i puteve koji povezuju željezničke stanice, pomorske luke, aerodrome, turistička mjesta, kulturne i istorijske spomenike i slične objekte sa drugim javnim putevima;

10) nekategorisani put je put koji je nadležni organ proglasio nekategorisanim putem i koji je kao nekategorisani put upisan u list nepokretnosti;

11) naselje je izgrađen funkcionalno objedinjen prostor koji je namijenjen za život i rad stanovnika i čije su granice označene saobraćajnim znakovima za obilježavanje naselja;

12) put van naselja je dio javnog puta van granica naselja;

13) put u naselju je dio javnog puta unutar granica naselja;

14) saobraćajna površina je površina namijenjena za kretanje svih ili pojedinih kategorija učesnika u saobraćaju (put, parking prostor, javna garaža, biciklističke staze i trake, pješačke površine, autobuska stajališta i drugo);

15) saobraćajna signalizacija i oprema su sredstva i uređaji za regulisanje saobraćaja, saobraćajni znakovi, oznake na putu, uređaji za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova, branici ili polubranici na prelazu puta preko željezničke pruge, privremena saobraćajna signalizacija, svjetlosne i druge oznake na putu, zaštitne ograde za vozila, zaštitne ograde za pješake, smjerokazi i kilometarske oznake;

16) oprema za zaštitu javnog puta, saobraćaja i okoline su elementi inteligentnih transportnih sistema, ventilacioni i sigurnosni uređaji u tunelima, objekat i uređaji za zaštitu puta i saobraćaja (snjegobran, vjetrobran, zaštita od osulina, regulacione građevine protiv bujičnih erozija i sl.), kao i objekti i uređaji za zaštitu neposrednog okruženja puta (separatori, zaštita od buke i drugih štetnih uticaja na okolinu, instalacije rasvjete i rasvjeta za potrebe saobraćaja, uređaj za evidenciju saobraćaja, putna meteorološka stanica i sl.);

17) kolovoz je izgrađena površina puta po kojoj se obavlja drumski saobraćaj i čine ga saobraćajne trake (vozne, zaustavne i slično) za kretanje, odnosno mirovanje vozila i ivične trake;

18) kolovozna konstrukcija je višeslojni kruti ili elastični sistem, kojim se obezbjeđuje prijem mehaničkih dejstava vozila i prenos na donji stroj puta, radi bezbjednog, nesmetanog i ekonomičnog kretanja vozila, bicikala i pješaka;

19) kolovozni zastor je završni sloj kolovozne konstrukcije;

20) bankina je element puta u nasipu koji obezbjeđuje bočnu stabilnost puta i služi za postavljanje saobraćajne signalizacije i opreme puta;

21) rigola je element puta za prihvatanje i kontrolisano vođenje površinskih voda, koji obezbjeđuje stabilnost kolovozne konstrukcije;

22) berma je element puta između rigole i kosine usjeka koji služi za zaštitu rigole od erodiranog materijala, postavljanje saobraćajne signalizacije i opreme puta i za obezbjeđenje preglednosti puta;

23) razdjelni pojas je prostor između dvije kolovozne trake koji služi za fizičko odvajanje smjerova kretanja, postavljanje saobraćajne signalizacije i opreme kao i elemenata putnog objekta;

24) razdjelna traka je prostor između dvije kolovozne trake koji služi za fizičko odvajanje smjerova kretanja i preusmjeravanje saobraćaja iz jedne kolovozne trake u drugu;

25) zaštitna traka je element puta kojim se fizički razdvaja saobraćaj motornih vozila od ostalog saobraćaja;

26) putni objekat je građevinski objekat koji je sastavni dio puta: most, nadvožnjak, podvožnjak, propust, tunel, vijadukt, galerija, potporni zid, obložni zid i drugo;

27) nadvožnjak je objekat iznad puta kojim se reguliše ukrštanje puta u dva nivoa sa drugim putem ili drugim infrastrukturnim sistemom ili željeznicom;

28) podvožnjak je objekat u trupu puta kojim se reguliše ukrštanje puta u dva nivoa sa drugim putem ili drugim infrastrukturnim sistemom ili željeznicom;

29) funkcionalni sadržaj javnog puta je površina, objekti, postrojenja i uređaji koji su namijenjeni za efikasno upravljanje putem i saobraćajem na putu (baze za održavanje puta, centri za upravljanje saobraćajem, naplatne stanice i drugi sadržaji);

30) prateći sadržaj puta za potrebe korisnika su površina i objekti za pružanje različitih usluga korisnicima puta (stanice za snabdijevanje motornih vozila gorivom, stanice za punjenje vozila na električni pogon, odmorišta, parkirališta, moteli, restorani, auto-servisi, prodavnice i drugi objekti za pružanje usluga);

31) autobusko stajalište je posebno izgrađen dio puta, odnosno propisno obilježeni dio kolovoza, namijenjen za zaustavljanje autobusa, radi ukrcavanja i iskrcavanja putnika i utovara i istovara prtljaga;

32) putno zemljište je površina koja obuhvata put, putni pojas i površinu zemljišta od puta, odnosno putnog pojasa do granice eksproprijacije;

33) putni pojas je zemljište sa obje strane puta širine određene projektom puta, a najmanje jedan metar od linije koju čine krajnje tačke poprečnog profila puta van naselja, mjereno na spoljašnju stranu;

34) zaštitni pojas je zemljište uz javni put u kome je korišćenje prostora ograničeno zbog štetnih uticaja okoline na put i saobraćaja na putu i obrnuto;

35) pojas kontrolisane izgradnje je površina mjerena od granice zaštitnog putnog pojasa na spoljašnju stranu, čija je širina ista kao širina zaštitnog putnog pojasa na kojoj se ograničava vrsta i obim izgradnje objekata i koja služi za zaštitu javnog puta i saobraćaja na njemu;

36) granica eksproprijacije je linija do koje se vrši eksproprijacija nepokretnosti, a utvrđuje se na propisanom odstojanu mjerenom od putnog pojasa na spoljnju stranu puta u skladu sa odredbama ovog zakona;

37) vazdušni prostor iznad kolovoza je prostor iznad kolovoza u visini od najmanje sedam metara mjereno od najviše tačke kolovoza, koji sadrži i gabarite slobodnog profila puta;

38) raskrsnica je mjesto na kojem se ukrštaju, spajaju, odnosno razdvajaju saobraćajni tokovi na najmanje dva puta u istom ili različitim nivoima;

39) ukrštaj je mjesto ukrštanja puta sa drugim putem, odnosno drugim linijskim infrastrukturnim objektima u istom ili različitim nivoima;

40) prilazni put je nekategorisani put koji omogućava vlasniku, odnosno držaocu nepokretnosti prilaz na javni put;

41) saobraćajni priključak je uređena saobraćajna površina, dio javnog puta, na kojoj se međusobno povezuju javni, nekategorisani ili prilazni putevi;

42) zahtijevana preglednost puta je rastojanje potrebno za bezbjedno zaustavljanje vozila ispred nepokretne prepreke na putu koja mora biti obezbijeđena na svakoj tački puta i koja se određuje na osnovu mjerodavnih vrijednosti projektne brzine u oba smjera vožnje;

43) upravljanje saobraćajem je vođenje, praćenje i kontrola saobraćaja na javnom putu, odnosno dionici javnog puta;

44) obustava saobraćaja je kontrolisani prekid saobraćaja na putu;

45) ograničenje korišćenja javnog puta je zabrana kretanja pojedinih vrsta vozila na putu;

46) vanredni prevoz je prevoz vozilom, odnosno skupom vozila, koja sama ili sa teretom koji je konstrukcijski nedjeljiv, prekoračuju dozvoljeno osovinsko opterećenje, najveću dozvoljenu ukupnu masu, širinu, dužinu ili visinu;

47) upotrebna vrijednost puta je vrijednost puta u trenutku procjene u zavisnosti od stepena očuvanosti njegovih projektovanih karakteristika;

48) zaštita puta je skup mjera i zabrana koje se preduzimaju radi zaštite puta, zaštitnog pojasa i pojasa kontrolisane izgradnje;

49) tunel je podzemni ili podvodni putni objekat namijenjen za odvijanje saobraćaja;

50) evropska elektronska naplata putarine (u daljem tekstu: EENP) je usluga naplate putarine koju pružalac usluge EENP-a pruža korisniku EENP-a, u jednom ili više područja EENP-a, na osnovu ugovora;

51) elektronska naplata putarine (ENP) je način beskontaktne naplate pri kome vozila prolaze bez zaustavljanja kroz naplatnu stanicu, korišćenjem posebnog elektronskog uređaja ili aplikacije;

52) elektronski sistem za naplatu putarine je sistem u kome se obaveza korisnika da plati putarinu aktivira i povezuje isključivo sa automatskim prepoznavanjem prisustva vozila na određenoj lokaciji, putem komunikacije na daljinu sa uređajem u vozilu ili automatskim prepoznavanjem registarskih oznaka vozila;

53) znatno izmijenjen sistem je postojeći elektronski sistem za naplatu putarine koji je izmijenjen ili se mijenja na način koji od pružalaca usluge EENP-a zahtijeva da uvedu izmjene komponenti interoperabilnosti koje su aktivne, uključujući reprogramiranje ili prilagođavanje interfejsa pozadinskih sistema, u mjeri da je potrebna ponovna akreditacija;

54) komponenta interoperabilnosti je bilo koja osnovna komponenta, grupa komponenti, podskup ili cjelovit skup opreme ugrađen ili namijenjen za ugradnju u EENP, od kojeg interoperabilnost usluge direktno ili indirektno zavisi, uključujući materijalne i nematerijalne elemente, kao što je softver;

55) prilagođenost za korišćenje je sposobnost komponente interoperabilnosti da, kada je reprezentativno ugrađena u EENP i povezana sa sistemom subjekta za naplatu putarine, postigne i održi propisan nivo učinka tokom korišćenja;

56) pozadinski sistem je centralni elektronski sistem koji koristi subjekat za naplatu putarine, grupa subjekata za naplatu putarine koja je uspostavila interoperabilni čvor ili pružalac usluge EENP-a, radi prikupljanja, obrade i prenosa informacija u okviru elektronskog sistema za naplatu putarine;

57) oprema u vozilu obuhvata kompletan skup hardverskih i softverskih komponenti, namijenjenih pružanju usluge naplate putarine, a koji je ugrađen u vozilo ili se u njemu nalazi radi prikupljanja, skladištenja, obrade i daljinskog prijema, odnosno prenosa podataka;

58) pružalac usluge naplate putarine je pravno lice koje pruža usluge naplate putarine u jednom ili više područja EENP-a, za jednu ili više kategorija vozila;

59) subjekat za naplatu putarine je privredno društvo ili drugo pravno lice u državnoj ili privatnoj svojini koji naplaćuje putarinu za saobraćanje vozila na području EENP-a;

60) imenovani subjekat za naplatu putarine je privredno društvo ili drugo pravno lice u državnoj ili privatnoj svojini koji u budućem području EENP-a, u skladu sa ovim zakonom, ima prava i obaveze pružaoca usluge naplate putarine;

61) pružalac usluge EENP-a je subjekat koji, na osnovu posebnog ugovora, korisniku EENP-a odobrava pristup EENP-u, prenosi iznos putarine nadležnom subjektu za naplatu putarine, koji je registrovan u državi u kojoj ima sjedište;

62) glavni pružalac usluge je pružalac usluge naplate putarine sa posebnim obavezama, uključujući obavezu zaključivanja ugovora sa svim zainteresovanim korisnicima, ili ugovora sa posebnom naknadom ili garantovanog dugoročnog ugovora, odnosno drugim posebnim pravima koja se razlikuju od prava i obaveza drugih pružalaca usluga;

63) korisnik EENP-a je fizičko ili pravno lice koje ima ugovor sa pružaocem usluge EENP-a za pristup EENP-u;

64) područje EENP-a je put, putna mreža, ili objekat poput mosta ili tunela na kojima se putarina prikuplja elektronskim sistemom za naplatu putarine;

65) sistem usklađen sa EENP-om je skup elemenata elektronskog sistema za naplatu putarine, koji su potrebni za uključivanje pružalaca usluge EENP-a u sistem i za funkcionisanje EENP-a;

66) akreditacija je postupak koji utvrđuje i kojim upravlja subjekat za naplatu putarine, a koji pružalac usluge EENP-a mora da sprovede prije nego se odobri pružanje usluge EENP-a u području EENP-a;

67) država registracije vozila je država u kojoj je registrovano vozilo za koje se plaća putarina;

68) podaci za obračun putarine su informacije koje određuje nadležni subjekt za naplatu putarine, a koje su potrebne za utvrđivanje visine putarine koja se plaća za saobraćanje vozila na određenom području naplate putarine i za zaključenje transakcije naplate;

69) prijava putarine je izjava upućena subjektu za naplatu putarine kojom se potvrđuje prisustvo vozila na području EENP-a, u formatu dogovorenom između pružaoca usluge naplate putarine i subjekta za naplatu putarine;

70) parametri klasifikacije vozila su podaci koji se odnose na vozilo, na osnovu kojih se obračunava putarina, u skladu sa podacima za obračun putarine;

71) komercijalni objekat je stanica za snabdijevanje motornih vozila gorivom, stanica za punjenje vozila na električni pogon, auto-servis, objekat za privremeni smještaj onesposobljenih vozila, ugostiteljski objekat, trgovinski objekat, sportsko-rekreativni objekat i drugi objekti u kojima se po osnovu kupovine/prodaje robe i usluga vrše novčane transakcije;

72) obilaznica je dio puta koja zamjenjuje put kroz naselje;

73) biciklistička staza je izgrađena saobraćajna površina namijenjena za saobraćaj bicikla, bicikla sa motorom i lakih električnih vozila, koja se proteže duž kolovoza puta i od njega je odvojena i obilježena propisanom saobraćajnom signalizacijom;

74) biciklistička traka je dio kolovoza namijenjen za saobraćaj bicikla, bicikla sa motorom i lakih električnih vozila, obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom;

75) trasa puta je osa puta utvrđena projektom ili obilježena na terenu koja služi kao polazna tačka za izgradnju puta;

76) trup puta je dio puta kojeg čine donji i gornji stroj puta, uključujući i zemljište na kojem je sagrađen;

77) kosina je prirodna ili vještačka kosa površina zemljišta uz put;

78) sistem za odvodnjavanje puta je uređaj za sakupljanje, odvajanje ili preusmjeravanje površinskih ili podzemnih voda (jarkovi, rigole, plitke ili duboke drenaže, revizioni ili prihvatni šahtovi, propusti, kanalizacija, bunari i slično);

79) pješačka staza je saobraćajna površina namijenjena isključivo za kretanje pješaka i obilježena propisanom saobraćajnom signalizacijom;

80) trotoar je posebno urađen dio puta pored kolovoza namijenjen prvenstveno za kretanje pješaka i obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom;

81) prostor za provjeru mase vozila i kontrolu saobraćaja je objekat i uređaj koji se postavlja na graničnim prelazima ili uz javne puteve, radi kontrole vanrednih prevoza i osiguravanja bezbjednosti saobraćaja;

82) elektronski komunikacioni vod su elektronski komunikacioni kablovi, njihovi elementi i sa njima povezana oprema koja je tehnološki i funkcionalno neodvojivi dio vodova i zajedno čini jednu funkcionalnu cjelinu (izvodni ormarići, TT stubići, outdoor kabineti, šahtovi);

83) električni vod su distributivni i prenosni vodovi koji služe za distribuciju i prenos električne energije, njihovi elementi i sa njima povezana oprema koja je tehnološki i funkcionalno neodvojivi dio vodova i zajedno čini jednu funkcionalnu cjelinu (niskonaponski razvodni ormari, priključno mjerni ormari, mjerni ormari, kabineti, stubovi, šahtovi i električni komunikacioni vodovi);

84) kontrolisani pristup je pristup samo preko ulivno-izlivnih rampi sa saobraćajnim trakama za uključivanje, odnosno isključivanje na denivelisanim raskrsnicama;

85) infrastrukturni podaci su podaci o karakteristikama putne infrastrukture, uključujući stalne saobraćajne znakove i njihove propisane bezbjednosne atribute, kao i infrastrukturu za punjenje i snabdijevanje alternativnim gorivima;

86) interoperabilnost je sposobnost sistema i pratećih poslovnih procesa da razmjenjuju podatke i dijele informacije i znanje, čime se omogućava kontinuitet ITS usluga;

87) ITS aplikacija je operativni instrument za primjenu inteligentnih transportnih sistema;

88) ITS korisnik je svaki korisnik ITS aplikacija ili usluga, uključujući putnike, ranjive učesnike u saobraćaju, korisnike i upravljače puta, prevoznike i hitne službe;

89) ITS usluga je obezbjeđivanje primjene ITS aplikacije kroz jasno definisan organizacioni i operativni okvir sa ciljem doprinosa bezbjednosti korisnika, efikasnosti, održivoj mobilnosti ili udobnosti ili sa ciljem olakšavanja i podrške prevozu;

90) kooperativni inteligentni transportni sistemi (C-ITS) su inteligentni transportni sistemi koji omogućavaju ITS korisnicima da međusobno komuniciraju i sarađuju razmjenjujući zaštićene i pouzdane poruke, bez prethodnog međusobnog poznavanja i na nediskriminatorski način;

91) C-ITS usluga je ITS usluga koja se pruža putem kooperativnih inteligentnih transportnih sistema;

92) raspoloživost podataka je postojanje i dostupnost podataka u digitalnom, mašinski čitljivom formatu;

93) nacionalna pristupna tačka je digitalna veza koji se uspostavlja radi obezbjeđivanja jedinstvenog mjesta pristupa, razmjene i preuzimanja podataka iz oblasti transporta i mobilnosti, u skladu sa specifikacijama, a koji sadrži:

- funkcionalne odredbe kojima se opisuju uloge različitih učesnika i tok razmjene međusobnih informacija;
- tehničke odredbe kojima se obezbjeđuju tehnička sredstva za izvršenje funkcionalnih odredbi;
- organizacione odredbe kojima se utvrđuju proceduralne obaveze učesnika; i/ili
- uslužne odredbe kojima se definišu nivoi usluga i njihov sadržaj za ITS aplikacije i usluge;

94) dostupnost podataka je mogućnost traženja i dobijanja podataka u digitalnom, mašinski čitljivom formatu;

95) multimodalna digitalna usluga mobilnosti je usluga koja pruža informacije o saobraćaju i putnim podacima, kao što su lokacija transportnih sredstava, redovi vožnje, raspoloživost ili cijene za više od jednog vida transporta, a koja može da uključuje i funkcije koje omogućavaju rezervacije, plaćanja ili izdavanje karata;

96) osnovna informacija je informacija koja je određena kao relevantna za informisanje korisnika puteva i inteligentnih transportnih sistema, i koja naročito obuhvata podatke o putnoj infrastrukturi, stanju puta i saobraćaja, bezbjednosnim rizicima, uslugama za putnike, multimodalnom transportu i hitnim službama;

97) pružalac ITS usluga je pravno lice ili preduzetnik koji pruža ITS usluge;

98) imalac ITS podataka je upravljač javnog puta i drugo pravno lice ili preduzetnik koji obezbjeđuje podatke u vezi sa saobraćajem i saobraćajnom infrastrukturom;

99) zagušenje je stanje saobraćajnog toka u kojem se obim saobraćaja približava projektovanom kapacitetu puta ili ga premašuje;

100) rekonstrukcija javnog puta je izvođenje radova na postojećem putu i zaštitnom pojasu sa pripadajućim objektima puta, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;

101) zaštita životne sredine je skup aktivnosti i mjera koje se sprovode u cilju utvrđivanja i smanjivanja negativnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi u fazi planiranja, izgradnje, korišćenja, odnosno održavanja puta;

102) savjetnik za bezbjednost tunela je lice koje kod upravljača tunela obavlja poslove kojima se obezbjeđuje primjena ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuju tuneli;

103) ocjena uticaja puta na bezbjednost saobraćaja je strateška komparativna analiza uticaja varijanti novog ili rekonstruisanog puta na bezbjednost saobraćaja;

104) revizija bezbjednosti puta je nezavisna, detaljna i sistematska provjera projekta puta sa aspekta bezbjednosti saobraćaja;

105) provjera bezbjednosti puta je nezavisna, detaljna i sistematska provjera elemenata postojećeg puta sa aspekta bezbjednosti saobraćaja;

106) ciljana provjera bezbjednosti puta je ciljano ispitivanje karakteristika i nedostataka puta, radi utvrđivanja opasnih uslova, grešaka i problema koji povećavaju rizik od nastanka saobraćajnih nezgoda i njihovih posljedica, zasnovano na terenskom obilasku postojećeg puta ili dionice puta;

107) periodična provjera bezbjednosti puta je redovna provjera karakteristika i nedostataka puta, koji sa aspekta bezbjednosti saobraćaja zahtjevaju održavanje puta;

108) mapiranje rizika je objektivan metod ocjenjivanja bezbjednosti puta na osnovu stvarnih neželjenih događaja na posmatranoj putnoj mreži;

109) revizor je nezavisno stručno lice koje posjeduje licencu za revizora i koje sprovodi reviziju projekata puta sa aspekta bezbjednosnih karakteristika puta;

110) provjerivač je nezavisno stručno lice koje posjeduje licencu za provjerivača za sprovođenje provjere bezbjednosti saobraćaja na putu;

111) ranjivi učesnik u saobraćaju je nemotorizovani učesnik u saobraćaju (pješak, vozač bicikla ili trotineta), kao i vozač lakog električnog vozila ili motocikla.

II. JAVNI PUT

Pravni status puta

Član 5

Državni put sa pripadajućim objektima i zemljištem na kojem je izgrađen unutar putnog pojasa je u državnoj svojini.

Opštinski put sa pripadajućim objektima i zemljištem na kojem je izgrađen unutar putnog pojasa je u državnoj svojini, kojim raspolaže lokalna samouprava na čijoj teritoriji se nalazi put.

Pravo službenosti na javnom putu

Član 6

Na javnim putevima može se sticati pravo službenosti, radi postavljanja komunalnih, vodovodnih, energetskih objekata i objekata elektronskih komunikacija i povezane opreme i sličnih objekata i opreme od javnog interesa, ako se ne ugrožava stabilnost puta, bezbjednost i režim saobraćaja na javnim putevima, u skladu sa ovim zakonom.

Pravo službenosti iz stava 1 ovog člana upisuje se u katastar nepokretnosti.

Elementi javnog puta

Član 7

Javni put sastoji se od:

1) trupa puta koji čini:

- donji stroj puta (nasipi, usjeci, zasjeci, objekti, postrojenja i uređaji za odvodnjavanje puta i zaštitu puta od površinskih i podzemnih voda);
- gornji stroj puta (kolovozna konstrukcija, ivične trake odnosno ivičnjaci, rigole, bankine, berme, razdjelne trake);

2) putnih građevinskih objekata (mostovi, vijadukti, nadvožnjaci, podvožnjaci, propusti, tuneli, galerije, potporni i obložni zidovi);

3) trotoara, pješačke i biciklističke staze i trake koje prate kolovoz puta;

4) putnog pojasa sa obje strane usjeka i nasipa širine najmanje 1 metar mjereno od linija koje čine krajnje tačke poprečnog profila puta van naselja;

5) vazdušnog prostora najmanje u visini 7 metara iznad poprečnog profila puta;

6) objekata za potrebe puta i korisnika puta (putne baze, upravljačke, kontrolne i naplatne stanice, autobuska stajališta na putu, parkirališta, odmorišta, funkcionalni i prateći sadržaji puta, zelene površine);

7) priključaka na javni put izgrađenih na putnom zemljištu;

8) saobraćajne signalizacije i opreme;

9) opreme za zaštitu puta, saobraćaja i okoline.

Kategorizacija javnih puteva

Član 8

Javni putevi u zavisnosti od značaja saobraćajnog povezivanja su državni putevi i opštinski putevi.

Državni putevi kategorišu se kao:

- autoput;
- brza saobraćajnica;
- magistralni put; i
- regionalni put.

Opštinski putevi kategorišu se kao:

- lokalni put; i
- ulica u naseljima.

Kategorizacija državnih i opštinskih puteva vrši se u zavisnosti od saobraćajnog opterećenja, saobraćajne povezanosti sa drugim putevima i u zavisnosti od značaja tih puteva.

Bliže kriterijume za kategorizaciju državnih puteva, način obilježavanja i razvrstavanja državnih puteva propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Bliže kriterijume za kategorizaciju opštinskih puteva, način obilježavanja i razvrstavanja opštinskih puteva propisuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Evidencija javnih puteva

Član 9

Evidenciju državnih puteva vodi organ uprave nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: organ uprave).

Evidenciju opštinskih i nekategorisanih puteva vodi nadležni organ lokalne uprave.

Evidencija iz st. 1 i 2 ovog člana naročito sadrži:

1) podatke o putnim pravcima; i

2) saobraćajno-tehničke podatke o putevima.

Bliži sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za saobraćaj (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Bliži sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana, propisuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Promjena kategorije dijela puta

Član 10

Novoizgrađeni ili rekonstruisani dio državnog puta, sa kojim se zamjenjuje dio puta, mora biti iste kategorije kao postojeći državni put.

Državni put ili dio puta koji je zamijenjen novoizgrađenim ili rekonstruisanim dijelom državnog puta, Vlada može prekategorisati u opštinski put.

Državni put ili dio puta koji je prekategorisan u opštinski put, predaje se na upravljanje lokalnoj samoupravi u tehnički funkcionalnom stanju.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave dužan je da, u slučaju iz stava 2 ovog člana, donese akt o prekategorizaciji u roku od 90 dana od dana prekategorizacije državnog puta ili dijela puta.

Stavljanje van upotrebe javnog puta

Član 11

Javni put ili njegov dio može se staviti van upotrebe, ako se izgradi novi put ili dio puta koji zamjenjuje postojeći javni put ili dio tog puta.

Javni put ili njegov dio koji je stavljen van upotrebe može se prenamijeniti za parkirališta, odmarališta ili za druge potrebe učesnika u saobraćaju, odnosno za druge svrhe, u skladu sa planskim dokumentom.

Nekategorisani putevi

Član 12

Nekategorisani putevi su seoski, poljski, šumski, putevi na nasipima za odbranu od poplava i parkirališta koji nijesu kategorisani.

Nekategorisani putevi su u opštoj upotrebi, osim puteva koje su izgradili privredna društva ili druga pravna lica za svoje potrebe i putevi koje su izgradila fizička lica za svoje potrebe i na svom zemljištu.

Nekategorisane puteve u opštoj upotrebi određuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

III. UPRAVLJANJE JAVNIM PUTEVIMA

Poslovi upravljanja javnim putevima

Član 13

Upravljanje javnim putevima obuhvata poslove: pripreme srednjoročnog i godišnjeg programa izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite javnih puteva; pripreme poziva na nadmetanje i zaključivanje ugovora za: izradu tehničke dokumentacije, reviziju tehničke dokumentacije, izvođenje radova na građenju novih puteva i rekonstrukciji postojećih i stručni nadzor nad izvođenjem radova; planiranja redovnog održavanja javnih puteva; stručne kontrole nad redovnim održavanjem javnih puteva; objavljivanje poziva za nadmetanje i zaključivanje ugovora za redovno i investiciono održavanje; vođenje evidencije o javnim putevima; praćenja utroška finansijskih sredstava; pokretanja postupka za rješavanje imovinsko pravnih odnosa za izgradnju i rekonstrukciju puteva; organizovanje naplate i kontrolu naplate naknade za upotrebu javnog puta (putarina ili korisnička naknada); praćenje stanja putne mreže; zaštite javnog puta; upravljanje saobraćajem i organizovanje i obavljanje brojanja vozila na javnom putu, pripreme poziva na nadmetanje i zaključivanje ugovora za poslove pružanja tehničke pomoći motorizovanim učesnicima u saobraćaju na javnim putevima i davanja obavještenja o stanju prohodnosti javnih puteva i vršenja drugih poslova od značaja za nesmetano odvijanje saobraćaja na javnim putevima.

Državnim putevima upravlja organ uprave.

Izuzetno od stava 2 ovog člana autoputevima, brzim saobraćajnicama, djelovima državnog puta i putnim građevinskim objektima može da upravlja privredno društvo koje osniva Vlada.

Državnim putevima ili djelovima državnih puteva može da upravlja i privredno društvo koje je zaključilo ugovor o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa zakonom.

Opštinskim putevima upravljaju nadležni organ lokalne uprave ili privredno društvo čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave odnosno privredno društvo ili preduzenik kome je jedinica lokalne samouprave povjerila te poslove.

Privredno društvo iz st. 3, 4 i 5 ovog zakona dužno je da vodi odvojeno računovodstvo ukoliko pored upravljanja javnim putem obavlja i neku drugu djelatnost.

Odvojeno računovodstvo iz stava 6 ovog člana obuhvata iskazivanje na posebnom računu prihoda ostvarenih od upravljanja javnim putem, rashoda koji se finasiraju iz tih prihoda i ostalih rashoda nastalih po osnovu upravljanja javnim putem koji se finansiraju iz drugih izvora i iskazivanje prihoda na posebnom računu za drugu djelatnost.

Srednjoročni i godišnji program

Član 14

Izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita državnih puteva vrši se na osnovu srednjoročnog programa radova na putevima (u daljem tekstu: srednjoročni program).

Srednjoročni program za državne puteve donosi Vlada na period od četiri godine.

Srednjoročni program sadrži: program projektovanja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja puteva, izvore finansiranja, dinamiku i obim realizacije pojedinačno po putevima.

Srednjoročni program sprovodi se na osnovu godišnjeg programa izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite puteva.

Godišnji program iz stava 4 ovog člana donosi Vlada.

Upravljanje saobraćajem na javnim putevima

Član 15

Upravljanje saobraćajem na javnim putevima obezbjeđuje se putem:

1) inteligentnih transportnih sistema (telekomunikacionih, optičkih, elektronskih i stacionarnih uređaja za praćenje, snimanje, kontrolu, bezbjednost i regulisanje saobraćaja, kontrolu stanja kolovoza i daljinsko obavještavanje i upozoravanje, brojača saobraćaja, putnih meteoroloških stanica);
2) sistema i uređaja za naplatu putarine;
3) sigurnosne opreme u tunelima;
4) opreme i uređaja za zaštitu javnog puta;
5) saobraćajne signalizacije.

Inteligentni transportni sistemi predstavljaju sistem informaciono-komunikacionih tehnologija u drumskom saobraćaju, koji se odnosi na puteve, vozila i učesnike u saobraćaju i koristi se za upravljanje saobraćajem i mobilnošću, upravljanje saobraćajnim incidentima i za veze sa drugim vrstama saobraćaja.

Raspoloživost podataka i uvođenje usluga inteligentnih transportnih sistema iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se u okviru prioritetnih područja iz člana 16 ovog zakona, uz posebnu geografsku pokrivenost za podatke i ITS usluge, u skladu sa programom razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema u drumski saobraćaj.

Primjena inteligentnih transportnih sistema

Član 16

Inteligentni transportni sistemi razvijaju se i primjenjuju u četiri prioritetna područja i to:

1) informisanja i mobilnosti;
2) putovanja, transporta i upravljanja saobraćajem;
3) bezbjednosti saobraćaja na putevima i zaštite ITS servisa; i
4) za kooperativnu, povezanu i automatizovanu mobilnost.

Prioritetne aktivnosti u okviru područja iz stava 1 ovog člana su pružanje:

1) multimodalnih informacija o putovanju;
2) informacija o bezbjednosti saobraćaja i režimu odvijanja saobraćaja;
3) informacija o saobraćaju u realnom vremenu;
4) usluga sistema e-poziva;
5) informacija o sigurnim i bezbjednim parkiralištima; i
6) usluga rezervacije sigurnih i bezbjednih parkirališta za teretna vozila i autobuse.

Upravljanje saobraćajem na javnim putevima primjenom inteligentnih transportnih sistema u drumskom saobraćaju vrši se u skladu sa programom razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema u drumski saobraćaj.

Program iz stava 3 ovog člana donosi Vlada na period od pet godina.

Program iz stava 3 ovog člana dostavlja se Evropskoj komisiji.

Ministarstvo sačinjava izvještaj o aktivnostima i projektima u vezi sa prioritetnim područjima i raspoloživošću podataka i usluga iz st. 1 i 2 ovog člana, koji obuhvata i informacije o implementaciji propisa Evropske unije u vezi inteligentnih transportnih sistema u nacionalno zakonodavstvo.

Izvještaj o sprovođenju programa iz stava 3 i izvještaj iz stava 6 ovog člana dostavlja se Evropskoj komisiji svake treće godine.

Uvođenje i primjena specifikacija, zahtjeva i standarda za inteligentne transportne sisteme

Član 16a

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na inteligentne transportne sisteme, koordinira prikupljanje i razmjenu infrastrukturnih i putnih podataka i preduzima potrebne mjere da se pri uvođenju ITS

aplikacija i usluga primjenjuju specifikacije, odnosno tehnički, funkcionalni i organizacioni zahtjevi i standardi, radi obezbjeđivanja usaglašenosti i interoperabilnosti inteligentnih transportnih sistema.

Mjere iz stava 1 ovog člana moraju biti u skladu sa načelima:

1) efikasnosti, odnosno mjerljivog doprinosa rješavanju ključnih izazova koji utiču na drumski saobraćaj (smanjenje preopterećenosti, suočavanje sa kriznim situacijama i vremenskim prilikama, smanjenje emisija izduvnih gasova, poboljšanje energetske efikasnosti, dostizanje visokog nivoa bezbjednosti i zaštite, uključujući i ranjive učesnike u drumskom saobraćaju);
2) troškovne efikasnosti, odnosno optimizacije troškova i rezultata pri ostvarivanju ciljeva;
3) srazmjernosti, odnosno mogućnosti predviđanja, kada je to primjereno, različitih nivoa kvaliteta i uvođenja usluga koji se mogu postići, uzimajući u obzir posebnosti na lokalnom, regionalnom, nacionalnom nivou, kao i nivou Evropske unije;
4) podrške kontinuitetu usluga, odnosno obezbjeđivanja neprekidnih ITS usluga na cijeloj teritoriji, posebno na transevropskoj mreži, i kada je to moguće, na spoljnim granicama, pri uvođenju ITS usluga, i to na nivou prilagođenom karakteristikama saobraćajnih mreža koje povezuju države sa državama, regione sa regionima i gradove sa ruralnim područjima;
5) interoperabilnosti, odnosno obezbjeđivanja da sistemi i povezani poslovni procesi mogu da omoguće razmjenu podataka, informacija i znanja u standardizovanom formatu, radi efikasnijeg pružanja ITS usluga;
6) usklađenosti sa postojećim sistemima, odnosno prema potrebi obezbjeđivanje interoperabilnosti inteligentnih transportnih sistema sa postojećim sistemima iste namjene, bez ograničavanja razvoja novih tehnologija, uključujući, kada je to relevantno, usklađenost sa novim tehnologijama ili mogućnost prelaska na nove tehnologije;
7) uvažavanja postojeće nacionalne infrastrukture i karakteristika mreže, koje naročito obuhvata razlike koje proizilaze iz karakteristika saobraćajnih mreža, naročito u pogledu obima saobraćaja, vremenskih uslova na putevima i specifičnostima infrastrukture;
8) jednakosti pristupa, na način da se ne ometa pristup ITS aplikacijama i uslugama ranjivim učesnicima u saobraćaju ni da se diskriminišu ti učesnici u saobraćaju prilikom korišćenja ITS aplikacija i usluga, kao i da se obezbijedi pristupačnost za lica sa invaliditetom, kada su ITS aplikacije i usluge namijenjene za interfejs ili pružanje informacija korisnicima inteligentnih transportnih sistema sa invaliditetom i prilagođenost korisnicima sa ograničenim digitalnim znanjem;
9) tehničke zrelosti koja podrazumijeva da se nakon odgovarajuće procjene rizika, uključujući, kada je to primjereno, ispitivanja u realnim uslovima, kod proizvođača vozila, uređaja i pružalaca infrastrukture, dokaže pouzdanost inovativnih inteligentnih transportnih sistema na osnovu zadovoljavajućeg nivoa tehničkog razvoja i operativne primjene;
10) kvaliteta vremenskog proračuna i pozicioniranja, koji obuhvata korišćenje satelitske infrastrukture ili bilo koje tehnologije koja obezbjeđuje jednak nivo preciznosti za ITS aplikacije i usluge kojima su potrebne globalne, neprekidne, tačne i pouzdane usluge proračuna vremena i pozicioniranja;
11) intermodalnosti, na način da se pri uvođenju inteligentnih transportnih sistema uzima u obzir usklađivanje različitih vrsta prevoza;
12) koherentnosti, odnosno uzeti u obzir propise, politike i aktivnosti Evropske unije relevantne za oblast inteligentnih transportnih sistema, naročito u oblasti standardizacije;
13) transparentnosti i povjerenja, uključujući transparentnost rangiranja opcija mobilnosti korisnicima, uključujući uticaj na životnu sredinu.

Ako za određeno prioritetno područje specifikacije nijesu donijete, Ministarstvo i pružaoci ITS usluga dužni su da kroz saradnju preduzimaju aktivnosti na razvoju prioritetnih ITS područja.

Obim primjene ITS aplikacija i usluga na koje se odnose tehničke specifikacije, standardi i zahtjevi iz stava 1 ovog člana, zasniva se na ocjeni potreba u koju su uključeni svi relevantni subjekti i mora biti u skladu sa načelima iz stava 2 ovog člana.

Saradnja sa drugim državama na razvoju inteligentnih transportnih sistema može se ostvarivati putem koordinacije ili saradnje sa relevantnim subjektima na operativnim aspektima sprovođenja specifikacija, uključujući standarde i usklađene vodiče, uspostavljanje zajedničkih definicija, metapodataka i zahtjeva kvaliteta, interoperabilnost arhitekture nacionalnih pristupnih tačaka, utvrđivanje zajedničkih uslova za razmjenu i bezbjedan pristup podacima i sprovođenje zajedničkih aktivnosti obuke i informisanja.

Saradnja iz stava 5 ovog člana odnosi se i na primjenu zajedničke prakse u vezi sa ocjenjivanjem usaglašenosti zahtjeva koji se odnose na pružaoce i korisnike podataka i pružaoce ITS usluga koji su utvrđeni u specifikacijama, razvoj mehanizama za sprovođenje usaglašenosti i pitanja koja se odnose na prekograničnu saradnju.

Bliže uslove za tehničke, funkcionalne i organizacione zahtjeve, standard za usklađenost i interoperabilnost inteligentnih transportnih sistema propisuje Ministarstvo.

Dostupnost osnovnih informacija

Član 16b

Ministarstvo preko Nacionalne pristupne tačke obezbjeđuje da su osnovne informacije koje su raspoložive, dostupne za geografsko pokrivanje područja, i to:

1) informacije o drumskom saobraćaju i navigacione usluge, koji obuhvataju:
   a) statičko i dinamičko regulisanje saobraćaja, koje se odnosi na: uslove pristupa tunelima i mostovima, ograničenja brzine, zabrane preticanja za teretna vozila, ograničenja mase, dužine, širine i visine vozila, jednosmjerne ulice, propise o dostavi tereta, smjer vožnje na saobraćajnim trakama kojima se vozi u oba smjera, planove saobraćajnog protoka, stalna ograničenja pristupa, kao i granice zona sa posebnim režimom saobraćaja; i
   b) podatke o stanju puteva, koji obuhvataju: zatvaranje puteva i saobraćajnih traka, radove na putu i privremene mjere upravljanja saobraćajem;
2) informacije i usluge rezervisanja za bezbjedne i zaštićene parking prostore za teretna i komercijalna vozila, koje obuhvataju:
   a) statičke podatke: lokaciju, bezbjednosne karakteristike i opremu; i
   b) dinamičke podatke: dostupnost parking mjesta, status popunjenosti i broj slobodnih mjesta;
3) uočene događaje povezane sa bezbjednošću saobraćaja ili uslovima povezanim sa osnovnim opštim saobraćajnim informacijama u vezi sa bezbjednošću saobraćaja, i to:
   a) dinamičke podatke: privremeno klizav kolovoz, životinje, ljude, prepreke ili predmete na putu, neobezbijeđeno mjesto saobraćajne nezgode, kratkoročne radove, vozila u pogrešnom smjeru i neoznačenu blokadu puta;
   b) smanjenu vidljivost; i
   c) ekstremne vremenske uslove;
4) statičke multimodalne saobraćajne podatke za pružanje informacija o multimodalnim putovanjima, koji obuhvataju:
   a) lokacije pristupnih tačaka za sve planirane vidove prevoza;
   b) podatke o dostupnosti tih tačaka; i
   c) komunikacione pravce unutar čvorišta (postojanje liftova, pokretnih stepenica i slično).

Za postojeću infrastrukturu informacije, odnosno podaci iz stava 1 ovog člana stavljaju se na raspolaganje bez odlaganja.

Za planiranu infrastrukturu i infrastrukturu koja je u izgradnji, informacije, odnosno podaci iz stava 1 ovog člana stavljaju se na raspolaganje odmah nakon završene izgradnje.

Bliži sadržaj i vrste informacija, odnosno podataka sa definisanom geografskom pokrivenošću i rokovima uvođenja utvrđuje se programom razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema u drumski saobraćaj iz člana 16 stav 3 ovog zakona.

Nacionalna pristupna tačka

Član 16c

Organ uprave uspostavlja i upravlja Nacionalnom pristupnom tačkom, koja čini jedinstveni informaciono-komunikacioni sistem za korisnike statičkih podataka o putovanjima i saobraćaju, kao i istorijskih podataka o saobraćaju za različite vrste prevoza, uključujući ažuriranje podataka.

Podatke iz stava 1 ovog člana na zahtjev organa uprave dostavljaju upravljači puteva i prevoznici, na teritoriji Crne Gore.

Organ uprave obavlja stručne i tehničke poslove razvoja IT sistema Nacionalne pristupne tačke, prikupljanja, obrade i ažuriranja podataka iz stava 1 ovog člana.

Imalac ITS podataka dužan je da dostavlja Nacionalnoj pristupnoj tački skup podataka koji moraju da ispunjavaju zahtjeve iz stava 6 ovog člana, sa izjavom o usaglašenosti ITS podataka sa propisanim zahtjevima.

Pružalac ITS usluga koristi podatke Nacionalne pristupne tačke u skladu sa zahtjevima iz stava 7 ovog člana i dužan je da dostavi Nacionalnoj pristupnoj tački izjavu o usaglašenosti ITS usluga sa propisanim zahtjevima.

Upravljač Nacionalne pristupne tačke dužan je da vodi evidenciju o primljenim izjavama o usaglašenosti ITS podataka i ITS usluga.

Bliže zahtjeve za:

1) dostavljanje ITS podataka i pružanje ITS usluga informisanja o saobraćaju u realnom vremenu, o planiranju putovanja različitim vrstama prevoza;
2) podacima i procedurama za pružanje usluga osnovnih informacija koje se odnose na bezbjednost saobraćaja na putevima korisnicima bez naknada i informisanje o sigurnim i bezbjednim parkiralištima za teretna i komercijalna vozila;
3) tipove podataka i geografsku pokrivenost koji su obuhvaćeni ovim uslugama;
4) način provjere usaglašenosti ITS podataka i ITS usluga;
5) izgled i sadržaj izjave o usaglašenosti ITS podataka i ITS usluga, propisuje Ministarstvo.

Nadležnost organa uprave

Član 17

Organ uprave izdaje:

1) saobraćajno-tehničke uslove za priključenje na javni put;
2) saobraćajno-tehničke uslove za ukrštanje puteva, ukrštanje puta sa željezničkom prugom, elektroenergetskim dalekovodom i drugim vazdušnim vodovima i linijama;
3) saobraćajno-tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije, odnosno za postavljanje linijskih infrastrukturnih objekata na putu i zaštitnom pojasu javnog puta (željeznička infrastruktura, elektroenergetski vodovi, naftovodi, gasovodi, elektronski komunikacioni vodovi, vodovodna i kanalizaciona infrastruktura, vodovi niskog napona za osvetljenje i drugo);
4) saobraćajno-tehničke uslove za prekope, podkopavanja ili druge radove na putu;
5) saglasnosti za održavanje sportskih i drugih manifestacija na javnom putu;
6) dozvole za obavljanje vanrednog prevoza na javnom putu;
7) saglasnosti za zakup putnog zemljišta i drugog zemljišta koje pripada javnom putu;
8) saglasnosti za preusmjeravanje saobraćaja na javni put u slučaju obavljanja radova na izgradnji, rekonstrukciji, održavanju i zaštiti javnih puteva;
9) odobrenja za promjenu režima saobraćaja na javnom putu za potrebe izgradnje, rekonstrukcije, održavanja, zaštite i korišćenja javnog puta za druge potrebe;
10) dozvole za prekope, podkopavanje ili druge radove na putu;

Poslove iz stava 1 ovog člana na opštinskim putevima obavlja organ lokalne uprave.

Akti iz stava 1 tač. 5 do 10 ovog člana, moraju da sadrže i saobraćajno-tehničke uslove.

Akti iz stava 1 tač. 1 do 4 i tačka 10 ovog člana izdaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

Saobraćajno-tehnički uslovi

Član 18

Saobraćajno-tehnički uslovi sadrže:

- oznaku kategorije javnog puta;
- broj javnog puta;
- broj dionice javnog puta;
- početnu i krajnju stacionažu dionice javnog puta;
- početnu i krajnju stacionažu dijela puta za koji se izdaju saobraćajno-tehnički uslovi;
- posebne uslove;
- katastarske parcele dijela javnog puta za koji se izdaju saobraćajno-tehnički uslovi.

Evidenciju o izdatim saobraćajno-tehničkim uslovima vodi organ uprave, odnosno organ lokalne uprave.

Evidencija iz stava 2 ovog člana objavljuje se na internet stranici organa uprave, odnosno organa lokalne uprave.

IV. FINANSIRANJE PUTEVA

Izvori finansiranja

Član 19

Projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita državnih puteva finansira se iz:

1) Budžeta Crne Gore;

2) sredstava od naknada iz maloprodajne cijene tečnih goriva i akciza na tečna goriva;

3) sredstava ostvarenih iz naknada za korišćenje puteva;

4) kredita;

5) donacija;

6) ulaganja domaćih i stranih lica; i

7) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita opštinskih puteva finansira se iz:

1) budžeta lokalnih samouprava;

2) sredstava ostvarenih iz naknada za korišćenje opštinskih puteva;

3) kredita;

4) donacija;

5) ulaganja domaćih i stranih lica; i

6) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija, održavanje, zaštita, korišćenje i upravljanje javnim putem može biti predmet javno-privatnog partnerstva u skladu sa zakonom.

Naknade za korišćenje javnog puta

Član 20

Za korišćenje javnih puteva plaćaju se naknade, i to:

1) godišnja naknada pri registraciji drumskih motornih vozila, traktora, priključnih vozila i drugih drumskih vozila na motorni pogon;

2) posebna godišnja naknada za drumska motorna vozila i njihova priključna vozila u svrhu obezbjeđenja nesmetanog odvijanja saobraćaja i pružanja informativnih usluga korisnicima puta;

3) naknada za vanredni prevoz;

4) naknada za upotrebu javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta (putarina ili korisnička naknada);

5) godišnja naknada za zakup putnog zemljišta;

6) godišnja naknada za zakup drugog zemljišta koje pripada javnom putu;

7) naknada za postavljanje cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električnih vodova, elektronskih komunikacionih vodova, gasovoda i naftovoda na javnom putu i druge sa njima povezane infrastrukture (trafostanice, bazne stanice, antenski stubovi, pumpne stanice i drugo);

8) godišnja naknada za cjevovode, vodovode, kanalizaciju, električne vodove, elektronsko komunikacione vodove, gasovode i naftovode ugrađene na javnom putu i druge sa njima povezane infrastrukture (trafostanice, bazne stanice, antenski stubovi, pumpne stanice i drugo);

9) godišnja naknada za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa javnog puta, zavisno od vrste, kategorije i površine objekta.

Visinu, način i uslove plaćanja naknada za javne puteve iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

Visinu, način i uslove plaćanja naknada za državne puteve iz stava 1 tačka 3 i tač. 5 do 9 ovog člana utvrđuje Vlada.

Visinu i način plaćanja naknade za državne puteve iz stava 1 tačka 4 ovog člana utvrđuje Vlada u skladu sa članom 22 ovog zakona.

Sredstva od naknada iz stava 1 tač. 2 i 3 i tač. 5 do 9 ovog člana za korišćenje državnih puteva prihod su budžeta Crne Gore, a ako putem upravlja privredno društvo osnovano odlukom Vlade, prihod su tog privrednog društva i koriste se za održavanje i zaštitu državnih puteva.

Sredstva od naknade iz stava 1 tačka 3 ovog člana, kada se vanredni prevoz obavlja preko državnog puta kojim upravlja privredno društvo osnovano odlukom Vlade, prihod su tog privrednog društva, srazmjerno dužini puta.

Sredstva od naknada iz stava 1 tačka 4 ovog člana za državne puteve prihod su Budžeta Crne Gore, a ako putem upravlja privredno društvo, prihod su tog privrednog društva.

Visinu, način i uslove plaćanja naknade za opštinske puteve iz stava 1 tač. 3 do 9 ovog člana i djelove državnih puteva koji prolaze kroz naselje utvrđuje jedinica lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Visina naknada za opštinske puteve iz stava 1 tač. 3 do 9 ovog člana ne može biti veća od naknade za državne puteve.

Sredstva od naknade iz stava 1 tač. 1 i 3 i tač. 5 do 9 ovog člana za korišćenje opštinskih puteva i državnih puteva koji prolaze kroz naselje prihod su budžeta jedinica lokalne samouprave i koriste se za održavanje i zaštitu opštinskih puteva.

Sredstva od posebne naknade iz stava 1 tačka 2 ovog člana su namjenska sredstva i koriste se u svrhu pružanja tehničke pomoći motorizovanim učesnicima u saobraćaju na javnim putevima, obezbjeđenja nesmetanog odvijanja saobraćaja i pružanja informativnih usluga korisnicima puta.

Visina naknade iz stava 1 tač. 1, 2, 3 i 4 ovog člana ne smije da diskriminiše učesnike u saobraćaju.

Godišnja naknada iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana ne plaća se za jedno putničko vozilo koje je u svojini, odnosno koje se koristi na osnovu ugovora o lizingu, a koje je obilježeno znakom pristupačnosti, u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost saobraćaja na putevima.

Oslobađanje od plaćanja putarine i korisničke naknade

Član 21

Naknada iz člana 20 stav 1 tačka 4 ovog zakona ne plaća se za:

- vozila koja su obilježena znakom pristupačnosti;
- vozila policije, službe hitne medicinske pomoći, službe zaštite i spašavanja i državne inspekcije za puteve, a koja su označena posebnim oznakama; i
- službena vozila upravljača puta.

Organ uprave, nadležni organ lokalne samouprave, odnosno privredno društvo koje upravlja putem (u daljem tekstu: upravljač puta) izdaje potvrdu o oslobađanju plaćanja naknade iz člana 20 stav 1 tačka 4 ovog zakona za vozila iz stava 1 alineja 1 ovog člana, sa rokom važenja od godinu dana.

Potvrda iz stava 2 ovog člana izdaje se na zahtjev lica koji posjeduje znak pristupačnosti, samo za jedno vozilo.

Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana prilaže se kopija znaka pristupačnosti, saobraćajne dozvole i lične karte.

Lice koje posjeduje znak pristupačnosti, pravo na izuzeće od plaćanja naknade iz člana 20 stav 1 tačka 4 ovog zakona ima samo u slučaju kada se nalazi u vozilu koje je obilježeno znakom pristupačnosti.

Upravljač puta je dužan da izradi procedure i vodi posebnu evidenciju o vozilima koja su oslobođena plaćanja naknade za upotrebu javnog puta.

Način određivanja i plaćanja naknade za upotrebu javnog puta

Član 22

Naknada za upotrebu javnog puta iz člana 20 stav 1 tačka 4 ovog zakona, plaća se kao putarina ili korisnička naknada.

Putarina se naplaćuje za sva vozila koja koriste auto-put, brzu saobraćajnicu i/ili putni objekat.

Uvođenje i ukidanje naplate putarine ne smije dovesti do diskriminacije međunarodnog saobraćaja na javnim putevima, ni narušiti tržišnu konkurenciju prevoznika u drumskom saobraćaju.

Putarina se sastoji od infrastrukturne naknade i/ili naknade za zagušenje saobraćaja i/ili eksternih troškova.

Infrastrukturna naknada obuhvata nadoknadu troškova izgradnje, održavanja, upravljanja i razvoja javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta.

Naknada za zagušenje saobraćaja je naknada koja se naplaćuje po vozilu radi nadoknade troškova nastalih zbog saobraćajnog zagušenja i radi smanjenja zagušenja.

Naknada za eksterne troškove obuhvata nadoknadu za sprečavanje zagađenja vazduha, emisije CO_2 od vozila u saobraćaju i negativnog uticaja buke drumskog saobraćaja na stanovništvo.

Visina putarine određuje se prema kategoriji vozila, dužini pređene dionice javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta.

Korisnik puta i/ili putnog objekta je dužan da za upotrebu javnog puta i/ili putnog objekta plati putarinu, odnosno korisničku naknadu.

Korisnička naknada iz stava 1 ovog člana je naknada za upotrebu javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta, koja se utvrđuje srazmjerno trajanju korišćenja javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta za dan, sedmicu, mjesec, odnosno godinu.

Mjesečni iznos naknade iz stava 10 ovog člana ne može prelaziti 10% godišnjeg iznosa, sedmični iznos ne može prelaziti 5% godišnjeg iznosa, a dnevni iznos ne može prelaziti 2% godišnjeg iznosa korisničke naknade.

Za vozila registrovana u Crnoj Gori, mogu se naplaćivati samo godišnji iznosi korisničke naknade iz stava 10 ovog člana.

Za upotrebu javnog puta ili njegovog dijela ne mogu se istovremeno naplaćivati putarina i korisnička naknada, osim za upotrebu mostova, tunela ili planinskih prevoja, ako to ne dovodi do diskriminacije međunarodnog drumskog saobraćaja ni do narušavanja tržišne konkurencije prevoznika u drumskom saobraćaju.

Izvještaj o putnim pravcima za koje se naplaćuje putarina i korisnička naknada dostavlja se Evropskoj komisiji svakih pet godina.

Bliže kriterijume za određivanje putarine, odnosno infrastrukturne naknade, eksternih troškova i troškova zagušenja, korisničke naknade i sadržaj izvještaja iz stava 14 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Elektronska naplata putarine

Član 23

Naplata putarine za upotrebu državnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta, može da se vrši i elektronski (beskontaktna naplata), kada vozila prolaze bez zaustavljanja ulaznom i izlaznom (naplatnom) saobraćajnom trakom korišćenjem elektronskog uređaja (TAG uređaj) ili korišćenjem tehnologije automatskog prepoznavanja registarskih oznaka vozila.

Za nove elektronske sisteme za naplatu putarine, koji zahtijevaju ugradnju ili upotrebu uređaja u vozilu za izvršenje elektronske transakcije koriste se sljedeće tehnologije:

1) satelitsko određivanje položaja vozila;

2) mobilne komunikacije; i/ili

3) mikrotalasna tehnologija na frekvenciji 5,8 GHz.

Postojeći elektronski sistemi za naplatu putarine, koji zahtijevaju ugradnju ili upotrebu uređaja u vozilu i koriste druge tehnologije, moraju da ispunjavaju zahtjeve iz stava 2 ovog člana, u slučaju sprovođenja značajnih tehnoloških poboljšanja.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na državni put, njegov dio ili putni objekat koji nema tehnologiju elektronske naplate putarine, odnosno za koje bi troškovi uspostavljanja elektronske naplate putarine bili nesrazmjerni koristi od te naplate.

Pružaoci usluge EENP-a dužni su da korisnicima EENP-a stave na raspolaganje uređaj u vozilu koji je pogodan za upotrebu, interoperabilan i koji može da komunicira sa relevantnim elektronskim sistemima za naplatu putarine i koji funkcioniše uz pomoć tehnologija iz stava 2 ovog člana.

Uređaj u vozilu može da koristi sopstveni hardver i softver i/ili elemente drugog hardvera i softvera koji se nalaze u vozilu.

U svrhu komunikacije sa drugim hardverskim sistemima u vozilu, uređaj u vozilu može da koristi tehnologije koje nisu navedene u stavu 2 ovog člana, pod uslovom da obezbjeđuju bezbjednost, kvalitet usluge i privatnost.

Ako uređaj u vozilu koristi tehnologiju satelitskog određivanja položaja koja je stavljena na tržište nakon 19. oktobra 2021. godine, ta tehnologija mora biti kompatibilna sa uslugama određivanja položaja koje pružaju sistem Galileo i Evropski geostacionarni navigacioni sistem (EGNOS).

Uređaj u vozilu za EENP dozvoljeno je koristiti i za druge usluge osim naplate putarine, ako to ne utiče na usluge naplate putarine u bilo kojem području EENP-a.

Naplatne saobraćajne trake za elektronsku naplatu putarine mogu da se koriste i za naplatu putarine na drugi način, ako to ne utiče na bezbjednost saobraćaja.

Na opremu za elektronsku naplatu putarine primjenjuju se propisi koji uređuju elektromagnetnu kompatibilnost, radio opremu i telekomunikacijsku terminalnu opremu.

Bliži način, tehničke zahtjeve, posebne uslove i elemente interoperabilnosti ENP i EENP-a propisuje Ministarstvo.

Interoperabilnost EENP

Član 23a

Interoperabilnost elektronskih sistema za naplatu putarine ostvaruje se putem EENP-a, koja je komplementarna nacionalnom elektronskom sistemu za naplatu putarine.

Interoperabilnost elektronskih sistema naplate putarine omogućava pružanje usluge naplate putarine na osnovu koje korisnici mogu da koriste vozilo u jednom ili više područja EENP-a, na osnovu jednog ugovora i, po potrebi, sa jednim uređajem u vozilu, a koja obuhvata:

1) ako je potrebno, prilagođavanje uređaja u vozilu korisnicima i održavanje njegove funkcionalnosti;
2) garanciju da je korisnik subjektu za naplatu putarine platio traženu putarinu;
3) obezbjeđivanje sredstava plaćanja korisniku ili prihvatanje postojećeg sredstva plaćanja;
4) naplatu putarine od korisnika;
5) upravljanje odnosima sa korisnicima; i
6) sprovođenje pravila o bezbjednosti i privatnosti u sistemima za naplatu putarine.

Obaveze pružalaca usluge EENP-a

Član 23b

Pružalac usluge EENP-a sa sjedištem u Crnoj Gori dužan je da kontinuirano ispunjava sljedeće uslove:

1) da je pravno lice registrovano za obavljanje djelatnosti organizovanja sistema naplate putarine;
2) da ima uspostavljen standard EN ISO 9001 ili ekvivalent;
3) da ima usvojen Plan upravljanja rizikom koji se odnosi na zaštitu informacija;
4) da posjeduje tehničku opremu;
5) da komponente interoperabilnosti imaju oznaku CE ili izjavu o usaglašenosti sa specifikacijama ili izjavu o prilagođenosti za korišćenje;
6) da imaju stručnu sposobnost u pružanju usluga elektronske naplate putarine ili u drugim odgovarajućim oblastima;
7) da posjeduje odgovarajući finansijski položaj;
8) da ima dobar ugled.

Plan upravljanja rizikom iz stava 1 tačka 3 ovog člana revidira se svake druge godine od dana donošenja.

Pružaoci usluge EENP-a registrovani u Crnoj Gori dužni su da zaključe ugovore o EENP sa subjektima za naplatu putarine koji obuhvataju sva područja EENP-a:

1) na teritoriji najmanje četiri države, u roku od 36 mjeseci od dana registracije; i
2) u Crnoj Gori, u roku od 24 mjeseca od dana zaključenja prvog ugovora, osim ako zaključenje ugovora nije moguće iz razloga koji su u nadležnosti subjekta za naplatu putarine.

Pružaoci usluge EENP-a registrovani u Crnoj Gori dužni su da, nakon isteka 12 mjeseci od dana registracije, i svake naredne godine, dostave Ministarstvu potvrdu o pokrivenosti svih područja EENP-a nakon zaključenja ugovora, odnosno da je pokrivenost ponovo uspostavljena u slučaju prekida koji je nastao iz razloga koji su u nadležnosti subjekta za naplatu putarine na pojedinom području.

Pružaoci usluge EENP-a registrovani u Crnoj Gori dužni su da objavljuju:

1) informacije o svojoj pokrivenosti područja EENP-a, uključujući i sve izmjene u vezi sa tom pokrivenošću; i
2) u roku od 30 dana od dana registracije, detaljne planove o proširenju svoje usluge na dodatna područja EENP-a, uz obavezno godišnje ažuriranje.

Pružaoci usluge EENP-a koji su registrovani u Crnoj Gori, i pružaoci usluge EENP-a koji pružaju uslugu EENP-a na teritoriji Crne Gore, dužni su da korisnicima EENP-a obezbijede opremu u vozilu koja ispunjava zahtjeve iz člana 23 stav 2 ovog zakona, kao i zahtjeve iz propisa kojima se uređuje elektromagnetna kompatibilnost, radio oprema i telekomunikaciona terminalna oprema.

Pružaoci usluge EENP-a koji pružaju uslugu EENP-a na teritoriji Crne Gore dužni su da vode evidenciju o opremi u vozilu povezanoj sa poništenim ugovorima za EENP sa korisnicima EENP-a, uz obavezu poštovanja propisa kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Pružaoci usluge EENP-a koji su registrovani u Crnoj Gori dužni su da javno objave politiku zaključivanja ugovora sa korisnicima EENP-a.

Bliže uslove za registraciju pružalaca usluge EENP-a iz stava 1 ovog člana, kao i za pružanje tih usluga, postupak i dinamiku provjere registrovanih pružalaca usluge EENP-a i mjere u slučaju prestanka ispunjavanja uslova propisuje Ministarstvo.

Evidencija pružalaca usluge EENP-a

Član 23c

Ministarstvo vodi javno dostupnu elektronsku evidenciju pružalaca usluge EENP-a, koji su registrovani za pružanje usluga EENP-a i imaju sjedište na teritoriji Crne Gore.

U evidenciju iz stava 1 ovog člana upisuju se podaci o:

1) područjima EENP-a u Crnoj Gori, uključujući podatke o:

- subjektima za naplatu putarine;
- korišćenim tehnologijama za naplatu putarine;
- obračunu putarine;
- izjavi o području EENP-a; i
- pružaocima usluge EENP-a koji imaju ugovor za EENP sa subjektom za naplatu putarine u Crnoj Gori;

2) pružaocima usluge EENP-a kojima je odobrena registracija u Crnoj Gori;

3) reviziji Plana upravljanja rizikom, koji se odnosi na zaštitu informacija;

4) adresi elektronske pošte i telefonskom broju;

5) jedinstvenoj kontakt tački za EENP, uključujući podatke o adresi elektronske pošte i telefonskom broju.

Ministarstvo provjerava podatke iz evidencije iz stava 1 ovog člana jednom godišnje i obezbjeđuje da su svi podaci ažurirani i tačni.

Ministarstvo određuje jedinstvenu kontakt tačku za EENP radi olakšavanja i koordinacije aktivnosti između pružalaca usluge EENP-a i subjekta za naplatu putarine.

Jedinstvena kontakt tačka za EENP iz stava 4 ovog člana mogu biti službenici Ministarstva ili fizičko ili pravno lice koje angažuje Ministarstvo.

Ministarstvo na kraju svake kalendarske godine elektronskim putem dostavlja Evropskoj komisiji registre područja EENP-a i pružalaca usluga EENP-a u Crnoj Gori.

Razmjena podataka i saradnja sa subjektima za naplatu putarine

Član 23d

Pružaoci usluge EENP-a koji pružaju uslugu EENP-a na teritoriji Crne Gore dužni su da subjektu za naplatu putarine dostave informacije potrebne za obračun i naplatu putarine za vozila korisnika EENP-a, kao i za provjeru obračuna putarine koju pružaoci usluge EENP-a naplaćuju za vozila korisnika EENP-a.

Pružaoci usluge EENP-a koji pružaju uslugu EENP-a na teritoriji Crne Gore dužni su da sarađuju sa subjektom za naplatu putarine u aktivnostima koje sprovodi radi utvrđivanja lica za koja sumnja da ne plaćaju putarinu.

Za potrebe stava 2 ovog člana, pružalac usluge EENP-a je dužan da, bez odlaganja, dostavi subjektu za naplatu putarine podatke o vozilu za koje sumnja da nije platio putarinu, kao i o vlasniku ili korisniku tog vozila.

Pružaoci usluge EENP-a dužni su da, u roku od dva dana od dana prijema zahtjeva, subjektu za naplatu putarine dostave podatke o svim vozilima u kojima se, na osnovu ugovora o EENP-u koje su zaključili sa korisnicima EENP-a, nalazi njihova oprema i koja su u određenom periodu saobraćala na području EENP-a za koje je nadležan subjekat za naplatu putarine, kao i podatke o vlasnicima tih vozila odnosno korisnicima EENP-a, pod uslovom da su ti podaci potrebni subjektu za naplatu putarine radi izvršavanja obaveza prema poreskim organima.

Subjekat za naplatu putarine koji je istovremeno i pružalac usluge naplate putarine, podatke iz stava 4 ovog člana može da koristiti isključivo radi identifikacije lica za koje sumnja da ne plaćaju putarinu i izvršavanja obaveza prema poreskim organima.

Podatke iz st. 3 i 4 ovog člana, subjekat za naplatu putarine ne smije učiniti dostupnim drugom pružaocu usluge naplate putarine.

Status i obaveze subjekta za naplatu putarine

Član 23e

Subjekat za naplatu putarine na teritoriji Crne Gore koji vrši naplatu putarine može istovremeno da obavlja i poslove pružaoca usluge naplate putarine na svom području EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine dužan je da analizira nivo usaglašenosti svog područja EENP-a sa tehničkim i procesnim uslovima za interoperabilnost EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine dužan je da jedinstvenoj kontaktnoj tački iz člana 23c stav 4 ovog zakona dostavi predlog programa korektivnih aktivnosti koje planira da preduzme radi obezbjeđivanja interoperabilnosti EENP-a u okviru sistema za naplatu putarine.

Subjekat za naplatu putarine dužan je da izradi i ažurira izjavu o području EENP-a kojom se određuju opšti uslovi za pružaoce usluge EENP-a za pristup tom području EENP-a.

Imenovani subjekat za naplatu putarine, dužan je da prilikom uspostavljanja novog elektronskog sistema za naplatu putarine, objavi izjavu o području EENP-a koja sadrži detaljan plan procesa ocjene usaglašenosti sa specifikacijama i prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti.

Imenovani subjekat za naplatu putarine dužan je da izjavu iz stava 5 ovog člana objavi najkasnije 30 dana prije operativnog pokretanja novog sistema kako bi se zainteresovanim pružaocima EENP-a omogućila akreditacija kod nadležnog tijela, uzimajući u obzir trajanje procesa ocjene usaglašenosti i ocjene prilagođenosti.

Subjekat za naplatu putarine, dužan je da prilikom značajne izmjene elektronskog sistema za naplatu putarine, objavi ažuriranu izjavu o području EENP-a, kojom se utvrđuju novi zahtjevi za pružaoce usluge EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine dužan je da izjavu iz stava 7 ovog člana objavi najkasnije 30 dana prije operativnog pokretanja izmijenjenog sistema, kako bi se omogućilo akreditovanim pružaocima usluge EENP-a da prilagode svoje komponente interoperabilnosti novim zahtjevima i ponovo dobiju akreditaciju kod nadležnog tijela, uzimajući u obzir trajanje procesa ocjene usaglašenosti i ocjene prilagođenosti.

Ako uspostavljanje novog, odnosno značajne izmjene elektronskog sistema za naplatu putarine iz st. 5 i 7 ovog člana, uključuju uvođenje novih parametara za klasifikaciju vozila, subjekat za naplatu putarine, odnosno imenovani subjekat, dužan je da o tome obavijesti Ministarstvo sedam mjeseci prije operativnog pokretanja sistema.

U slučaju iz stava 9 ovog člana, Ministarstvo je dužno da šest mjeseci ranije obavijesti Evropsku komisiju i pružaoce usluge EENP-a aktivne u području EENP-a tog subjekta.

Postupak izrade i sadržaj izjave iz stava 4 ovog člana, kao i bliže zahtjeve za parametre za klasifikaciju vozila propisuje Ministarstvo.

Prava i saradnja subjekta za naplatu putarine

Član 23f

Subjekat za naplatu putarine, nadležan za područja EENP-a, dužan je da na nediskriminatornoj osnovi prihvati sve pružaoce usluge EENP-a koji podnesu zahtjev za pružanje usluge EENP-a na tim područjima, pod uslovom da poštuju obaveze i opšte uslove iz izjave o području EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine nema pravo da od pružalaca usluge EENP-a zahtijeva korišćenje specifičnih tehničkih rješenja ili procesa kojim se ograničava interoperabilnost komponenti interoperabilnosti pružalaca usluge EENP-a sa elektronskim sistemima za naplatu putarine u drugim područjima EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine izdaje račun za putarinu pružaocu usluge EENP-a, a pružalac usluge EENP-a izdaje račun za putarinu korisniku usluge EENP-a na isti iznos.

Putarina koju zaračunavaju subjekt za naplatu putarine i pružalac usluge EENP-a ne smije biti viša od putarine utvrđene u članu 22 ovog zakona, a svako umanjenje cijene ili popust na putarinu mora biti transparentno, javno objavljeno i dostupno pod istim uslovima klijentima pružalaca usluge EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine u svom području EENP-a dužan je da prihvati svu validnu opremu u vozilu pružalaca usluge EENP-a sa kojima ima zaključen ugovor, a koja je potvrđena u skladu sa propisanim postupkom ocjene usaglašenosti i ocjene prilagođenosti i nije na popisu opreme u vozilu kojoj je poništena valjanost.

U slučaju problema u funkcionisanju EENP-a za koje je odgovoran subjekat za naplatu putarine, vozila sa opremom iz stava 5 ovog člana, imaju pravo na pomoćnu uslugu, čije korišćenje ne podliježe plaćanju putarine.

Subjekat za naplatu putarine dužan je da na nediskriminatoran način sarađuje sa pružaocima usluge EENP-a, proizvođačima ili prijavljenim tijelima, sa ciljem procjene prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti u njihovim područjima EENP-a.

Naknada za pružaoce usluga EENP-a

Član 23g

Pružaoci usluge EENP-a naplaćuju naknadu od subjekta za naplatu putarine.

Metodologija za obračun naknade iz stava 1 ovog člana zasniva se na obračunu naknade za uporedive usluge koje pružaju pružaoci usluga naplate putarine u Crnoj Gori.

Metodologija iz stava 2 ovog člana mora biti transparentna, nediskriminatorna i jednaka za sve pružaoce usluge EENP-a akreditovane u istom području EENP-a, i objavljuje se kao dio komercijalnih uslova u izjavi o području EENP-a.

Iznos naknade pružaocima usluge EENP-a iz stava 1 ovog člana može se razlikovati od naknade za usluge pružalaca usluga naplate putarine u Crnoj Gori, ako je to opravdano troškovima koji nastaju zbog:

1) specifičnih zahtjeva i obaveza pružalaca usluga koji se ne primjenjuju na pružaoce usluge EENP-a; i
2) pružanja, upravljanja i održavanja sistema usklađenog sa EENP-om u području naplate putarine, uključujući troškove akreditacije, kada takvi troškovi nisu uključeni u putarinu.

Metodologiju za obračun naknade pružaoca usluge EENP-a propisuje Ministarstvo.

Usklađivanje klasifikacije vozila, opreme u vozilu i zabrana unakrsnog subvencioniranja

Član 23h

U slučaju neslaganja između klasifikacije vozila koju izvrši pružalac usluge EENP-a i klasifikacije subjekta za naplatu putarine, primjenjuje se klasifikacija subjekta za naplatu putarine, osim ako se dokaže greška u toj klasifikaciji.

Subjekat za naplatu putarine ima pravo da od pružaoca usluge EENP-a zahtijeva plaćanje za svaku osnovanu prijavu putarine i za svaku osnovanu neprijavljenu putarinu koja se odnosi na bilo koji račun korisnika EENP-a kojim upravlja taj pružalac usluge EENP-a.

Pružalac usluge EENP-a koji je dostavio subjektu za naplatu putarine spisak opreme u vozilu iz člana 23c stav 5 ovog zakona kojoj je poništena valjanost, nije odgovoran za bilo koju dodatnu putarinu koja je nastala korišćenjem te opreme.

Broj unosa na spisku opreme u vozilu iz člana 23c stav 5 ovog zakona kojoj je poništena valjanost, formu spiska i učestalost ažuriranja dogovaraju subjekat za naplatu putarine i pružaoci usluge EENP-a.

Ako se sistemi za naplatu putarine zasnivaju na mikrotalasnoj tehnologiji, subjekat za naplatu putarine dužan je da pružaocima usluge EENP-a dostavlja osnovane prijave putarine koje se odnose na njihove korisnike.

Zabranjeno je unakrsno subvencioniranje usluga naplate putarine i drugih aktivnosti pružaoca usluge naplate putarine.

Subjekat za naplatu putarine dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje usluga naplate putarine od obavljanja drugih aktivnosti.

Podaci o troškovima i prihodima povezanim sa pružanjem usluge naplate putarine dostavljaju se, na zahtjev, komisiji za posredovanje iz člana 23k ovog zakona.

Prava i obaveze korisnika EENP-a

Član 23i

Korisnici EENP-a imaju pravo da ugovore uslugu EENP kod bilo kog pružaoca usluge EENP-a, bez obzira na njihovo državljanstvo, državu u kojoj imaju prebivalište, odnosno sjedište ili državu u kojoj je vozilo registrovano.

Prilikom zaključivanja ugovora iz stava 1 ovog člana, korisnici EENP-a moraju biti obaviješteni o važećim sredstvima plaćanja, kao i o obradi njihovih podataka o ličnosti i pravima u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Plaćanjem putarine svom pružaocu usluge EENP-a smatra se da je korisnik EENP-a ispunio obavezu plaćanja prema nadležnom subjektu za naplatu putarine.

Ako su u vozilu ugrađena ili se u njemu nalaze dva ili više uređaja za EENP, korisnik EENP-a je odgovoran za korišćenje ili aktiviranje odgovarajućeg uređaja u vozilu za određeno područje EENP-a.

Korisnici EENP-a dužni su da pružaocu usluge EENP-a daju tačne podatke, uključujući podatke o vozilu, kao i tačnu izjavu o promjenljivim parametrima za klasifikaciju vozila.

Korisnici EENP-a dužni su da preduzmu sve mjere kako bi obezbijedili ispravnost EENP uređaja u vozilu, tokom kretanja vozila u području u kom se zahtijeva korišćenje EENP uređaja.

Korisnici EENP-a dužni su da koriste uređaje za EENP u vozilu u skladu sa uputstvima pružaoca usluge EENP-a, a naročito kada se odnose na izjavu o promjenljivim parametrima za klasifikaciju vozila.

Način pružanja usluga i odnosi u okviru EENP-a

Član 23j

Korisnicima EENP-a usluga se pruža kao jedinstvena i stalna usluga koja ispunjava sljedeće zahtjeve:

1) kada su parametri za klasifikaciju vozila, uključujući i promjenjive parametre, sačuvani i/ili prijavljeni, u vozilu tokom vožnje nije potrebna dodatna intervencija, osim u slučaju izmjene karakteristika vozila; i

2) interakcija sa određenim uređajem u vozilu ista je, bez obzira na područje EENP-a.

Odnos korisnika EENP-a i subjekta za naplatu putarine odnosi se isključivo na izdavanje računa u skladu sa članom 23f stav 3 ovog zakona i na sprovođenje postupka prinudne naplate.

Odnos između korisnika EENP-a i pružaoca usluge EENP-a ili oprema u vozilu koju pružalac usluge EENP-a obezbjeđuje, može se razlikovati u zavisnosti od pružaoca usluge EENP-a, ako interoperabilnost usluge EENP-a nije ugrožena.

Subjekti za naplatu putarine, uključujući pružaoce usluge EENP-a, dužni su da, na zahtjev Ministarstva, dostave podatke o pruženim uslugama, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti, radi kreiranja i sprovođenja saobraćajnih politika i unapređenja upravljanja saobraćajem i ne smiju se koristiti u druge svrhe.

Komisija za posredovanje

Član 23k

Ministarstvo obrazuje komisiju za posredovanje, koju čine tri člana iz reda stručnjaka za oblast u kojoj se posreduje.

Komisija za posredovanje posreduje između subjekta za naplatu putarine sa područja EENP-a u Crnoj Gori i pružalaca usluge EENP-a koji imaju ugovor ili su u pregovorima za zaključenje ugovora.

Komisija za posredovanje naročito vrši provjeru da li su uslovi ugovora koje subjekat za naplatu putarine nudi pružaocima usluge EENP-a nediskriminatorni, kao i da li pružaoci usluge EENP-a naplaćuju naknadu u skladu sa članom 23g ovog zakona.

Postupak pred komisijom za posredovanje pokreće se zahtjevom subjekta za naplatu putarine sa područja EENP-a u Crnoj Gori i pružaoca usluge EENP-a u vezi bilo kog spora koji proizilazi iz njihovog ugovornog odnosa ili pregovora.

Komisija za posredovanje je nezavisna u svom radu i odlučivanju, i ne može se rukovoditi ekonomskim interesima subjekata za naplatu putarine i pružalaca usluge EENP-a.

Komisija za posredovanje je dužna da se u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 4 ovog člana, izjasni da li raspolaže potrebnom dokumentacijom za posredovanje.

Komisija za posredovanje može da zahtijeva podatke i informacije od subjekta za naplatu putarine, pružalaca usluge EENP-a i trećih lica uključenih u pružanje usluge EENP-a na teritoriji Crne Gore.

Lica iz stava 7 ovog člana dužna su da komisiji za posredovanje dostave tražene podatke i informacije kojima raspolažu, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Komisija za posredovanje dužna je da, u roku od šest mjeseci od dana prijema zahtjeva iz stava 4 ovog člana, donese mišljenje u vezi spora.

Komisija za posredovanje razmjenjuje informacije o radu, vodećim načelima i praksi sa komisijama za posredovanje drugih država članica, a koju razmjenu obezbjeđuje Ministarstvo u saradnji sa Evropskom komisijom.

Komponente interoperabilnosti

Član 23l

U slučaju uspostavljanja novog elektronskog sistema za naplatu putarine, imenovani subjekat za naplatu putarine nadležan za taj sistem dužan je da izradi i u izjavi o području EENP-a objavi detaljan plan procesa ocjene usaglašenosti sa specifikacijama i prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti.

Ako se postojeći elektronski sistem za naplatu putarine značajno mijenja, imenovani subjekat za naplatu putarine nadležan za taj sistem dužan je da izradi i u izjavi o području EENP-a objavi, pored elemenata iz stava 1 ovog člana, detaljan plan procesa ponovne ocjene usaglašenosti sa specifikacijama i prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti pružalaca usluge EENP-a koji su već akreditovani u sistemu prije te izmjene.

Plan iz st. 1 i 2 ovog člana objavljuje se najkasnije 30 dana prije pokretanja novog, odnosno izmijenjenog elektronskog sistema za naplatu putarine, kako bi se pružaocima usluge EENP-a na koje se odnosi omogućila akreditacija, odnosno ponovna akreditacija kod nadležnog organa.

Subjekat za naplatu putarine nadležan za područje EENP-a na teritoriji Crne Gore dužan je da uspostavi testno okruženje u kojem pružalac usluge EENP-a ili njegov ovlašćeni predstavnik može da provjeri da li je oprema u

vozilu prilagođena za upotrebu u području EENP-a tog subjekta i da izda potvrdu o uspješno sprovedenom testiranju.

Subjekat za naplatu putarine može da uspostavi jedinstveno testno okruženje za više područja EENP-a kako bi omogućio jednom ovlašćenom predstavniku da provjeri prilagođenost za korišćenje jednog tipa opreme u vozilu u ime više pružalaca usluge EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine ima pravo da od pružalaca usluge EENP-a ili njihovih ovlašćenih predstavnika naplati troškove testiranja.

Komponente interoperabilnosti za upotrebu u EENP-u mogu se slobodno stavljati na tržište ako imaju oznaku CE ili izjavu o usaglašenosti sa specifikacijama i/ili izjavu o prilagođenosti za korišćenje, u kom slučaju se pregledi koji su već sprovedeni u okviru postupka provjere usaglašenosti i/ili prilagođenosti za korišćenje ne moraju ponavljati.

Specifikacije elektronskih interfejsa između interoperabilnih komponenti i zahtjeve za te komponente propisuje Ministarstvo.

Zaštitini postupak u vezi komponenti interoperabilnosti

Član 23lj

Ako komponente interoperabilnosti sa oznakom CE, koje su stavljene na tržište i korišćene u skladu sa namjenom, ne ispunjavaju propisane zahtjeve, Ministarstvo pokreće postupak pred tijelom za ocjenjivanje usaglašenosti u skladu sa posebnim propisima radi ograničavanja njihove primjene, zabrane upotrebe ili povlačenja sa tržišta.

O pokretanju postupka iz stava 1 ovog člana Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju, a naročito da li je do nesaglasnosti došlo zbog:

1) nepravilne primjene tehničkih specifikacija; i/ili

2) neadekvatnosti tehničkih specifikacija.

Ako se u postupku iz stava 1 ovog člana utvrdi da komponente interoperabilnosti sa oznakom CE ne ispunjavaju zahtjeve interoperabilnosti, tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti zahtijeva od proizvođača ili njegovog ovlašćenog predstavnika da, pod uslovima koje taj organ propiše, obezbijedi usklađenost komponenti interoperabilnosti sa specifikacijama i/ili njenu prilagođenost za korišćenje.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti iz stava 3 ovog člana u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje stavljanje proizvoda na tržište, donosi obrazloženu odluku u vezi sa ocjenom usaglašenosti sa specifikacijama ili prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti.

Odluka iz stava 4 ovog člana dostavlja se proizvođaču, pružaocu usluge EENP-a ili njihovim ovlašćenim predstavnicima.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti obavještava Ministarstvo o odluci iz stava 4 ovog člana.

Nakon prijema obavještenja iz stava 6 ovog člana, Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju.

Organ državne uprave nadležan za poslove ekonomskog razvoja prijavljuje Evropskoj komisiji i tijelima za ocjenjivanje usaglašenosti u drugim državama koja su ovlašćena za sprovođenje postupaka ocjenjivanja usaglašenosti sa specifikacijama ili prilagođenosti za korišćenje, kao i svaku promjenu vezanu za to ovlašćenje.

Organ državne uprave nadležan za poslove ekonomskog razvoja dužan je da o prijavljivanju tijela iz stava 7 ovog člana, obavijesti i Ministarstvo.

Postupak ocjenjivanja prijavljenih tijela iz stava 7 ovog člana i ukidanja ovlašćenja sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti.

Postupak ocjene usaglašenosti sa specifikacijama i prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti, kao i minimalne kriterijume podobnosti za prijavljena tijela propisuje Ministarstvo.

Postupak razmjene podataka

Član 23m

Organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove određuje nacionalnu kontakt tačku za razmjenu podataka o registraciji vozila i podataka o licima.

Organ iz stava 1 ovog člana preko nacionalne kontakt tačke za razmjenu podataka o registraciji vozila i podataka o licima odobrava nacionalnim kontakt tačkama drugih država pristup podacima iz registra vozila Crne Gore, radi omogućavanja identifikacije vozila i vlasnika ili korisnika vozila, za koje je utvrđeno neplaćanje putarine, sa pravom automatizovanog pretraživanja podataka o:

1) vozilima; i

2) vlasnicima ili korisnicima vozila.

Prilikom obavljanja automatizovanog pretraživanja registra vozila iz stava 2 ovog člana koristi se cijela registarska oznaka vozila.

Razmjena podataka između nacionalne kontakt tačke iz stava 1 ovog člana i nacionalnih kontakt tačaka drugih država vrši se korišćenjem računarske aplikacije Evropskog informacionog sistema za saobraćajne i vozačke dozvole (EUCARIS), u skladu sa propisima kojima se uređuje prekogranična razmjena informacija o saobraćajnim prekršajima.

Administrativne troškove, troškove korišćenja i održavanja računarske aplikacije iz stava 4 ovog člana snosi organ iz stava 1 ovog člana.

Subjekat za naplatu putarine, iz člana 23e stav 1 ovog zakona, radi dostavljanja obavještenja o obavezi plaćanja putarine, može preko nacionalne kontakt tačke iz stava 1 ovog člana da pribavi podatke iz stava 2 ovog člana iz druge države u kojoj je registrovano vozilo koje podliježe plaćanju putarine, a za koje prema podacima kojima raspolaže putarina nije plaćena i identitet obveznika nije moguće utvrditi na drugi način.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, nacionalna kontakt tačka dostavlja subjektu za naplatu putarine samo podatke neophodne za dostavljanje obavještenja o obavezi plaćanja putarine i za pokretanje postupka prinudne naplate tog potraživanja.

Podaci iz stava 7 ovog člana mogu se koristiti isključivo u svrhe za koje su date, a subjekat za naplatu putarine dužan je da ih briše nakon naplate te putarine, odnosno ako plaćanje ne bude izvršeno, najkasnije u roku od pet godina od dana dostavljanja podataka.

Subjekat za naplatu putarine iz stava 6 ovog člana dužan je da vlasniku vozila ili drugom identifikovanom licu dostavi obavještenje o sumnji za neplaćanje putarine, na jeziku upisanom u saobraćajnoj dozvoli vozila, ako je taj podatak dostupan, ili na jednom od službenih jezika države u kojoj je vozilo registrovano.

Ako obveznik plaćanja putarine po prijemu obavještenja iz stava 7 ovog člana izvrši uplatu putarine, postupak u vezi sa naplatom tog potraživanja se obustavlja.

Ministarstvo propisuje podatke koji su potrebni za sprovođenje automatizovanog pretraživanja registra vozila, kao i podatke koji se dostavljaju tom pretragom.

Bliži sadržaj i obrazac obavještenja iz stava 9 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izvještaj o broju automatizovanih pretraživanja

Član 23n

Ministarstvo, na osnovu podataka koje dobija od organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove izrađuje izvještaj o broju automatizovanih pretraživanja koja je sproveo taj organ preko nacionalnih kontakt tačaka drugih država u kojima su registrovana vozila za koja nije plaćena putarina, kao i o broju neispunjenih zahtjeva tog pretraživanja.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana obuhvata i opis postupanja radi naplate putarine u skladu sa ovim zakonom, sa podacima o procentu naplaćene putarine na osnovu obavještenja iz člana 23m ovog zakona, procentu naplaćene putarine u postupku prinudne naplate i procentu nenaplaćene putarine.

Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji izvještaj iz stava 1 ovog člana svake treće godine.

Zaštita podataka o ličnosti

Član 24

Lični podaci o korisnicima puta i drugih saobraćajnih površina za potrebe inteligentnih transportnih sistema, ENP-a i EENP-a obrađuju se samo u mjeri u kojoj je takva obrada neophodna za funkcionisanje aplikacija, usluga i mjera inteligentnih transportnih sistema, u cilju obezbjeđenja bezbjednosti saobraćaja, zaštite i unaprijeđenog upravljanja saobraćajem, mobilnošću i postupcima u slučaju saobraćajnih nezgoda, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i propisima o zaštiti i bezbjednosti u elektronskim komunikacijama.

Specifikacijama ili podzakonskim aktima koji se donose na osnovu ovog zakona i kojima se uređuje obrada ličnih podataka, određuju se kategorije podataka koji se obrađuju i propisuju se odgovarajuće mjere zaštite ličnih podataka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i propisima o zaštiti i bezbjednosti u elektronskim komunikacijama.

Podaci o ličnosti obrađuju se u anonimiziranom obliku, a ako to tehnički nije izvodljivo ili se svrha obrade ne može postići na taj način, podaci o ličnosti se obrađuju u pseudonimizovanom obliku, pod uslovom da je pseudonimizacija tehnički izvodljiva i da se svrha obrade može postići na taj način.

Radi razmjene informacija o neplaćanju putarine, obrađuju se i dostavljaju podaci o vozilu, vlasniku ili korisniku vozila, kao i drugi podaci neophodni za identifikaciju obveznika plaćanja putarine, u skladu sa ovim zakonom, propisima o zaštiti podataka o ličnosti i propisima o zaštiti i bezbjednosti u elektronskim komunikacijama.

Podaci iz stava 4 ovog člana koriste se isključivo u svrhu utvrđivanja obaveze plaćanja putarine, pokretanja postupka naplate putarine i obezbjeđivanja izvršenja tih obaveza, i ne mogu se koristiti za druge namjene.

Lica iz stava 4 ovog člana, na koja se podaci odnose, moraju biti upoznata sa obradom svojih podataka o ličnosti i pravima koja imaju na osnovu propisa o zaštiti podataka o ličnosti.

Lice na koje se odnose podaci iz stava 4 ovog člana ima pravo da, bez odlaganja, dobije informaciju koji njegovi podaci o ličnosti evidentirani u državi registracije vozila su preneseni u državu u kojoj je došlo do neplaćanja putarine, uključujući datum zahtjeva i nadležni organ države u kojoj putarina nije plaćena.

V. IZGRADNJA JAVNIH PUTEVA

Tehnički propisi za projektovanje i izgradnja javnih puteva

Član 25

Projektovanje i izgradnja javnih puteva vrši se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređeno planiranje prostora i izgradnja objekata.

Tehničke propise za projektovanje i izgradnju javnih puteva propisuje Ministarstvo.

Saglasnost za priključenja na javni put

Član 26

Ako nije planskom dokumentacijom definisano priključenje lokacija na kojima se grade objekti ili postavljaju uređaji pored državnih puteva: stanica za snabdijevanje motornih vozila gorivom, auto-servisa, objekata za privremeni smještaj onesposobljenih vozila, putnih baza, autobaza za pružanje pomoći i informacija učesnicima u saobraćaju, ugostiteljskih objekata, turističkih objekata, trgovinskih objekata, sportsko-rekreativnih objekata i drugih komercijalnih objekata, može da se vrši na osnovu saglasnosti organa uprave, a u skladu sa zakonom kojim je uređeno planiranje prostora i izgradnja objekata.

Saglasnost iz stava 1 ovog člana na opštinskim putevima, izdaje organ lokalne uprave.

Obaveze izvođača radova

Član 27

Privredno društvo, drugo pravno lice odnosno preduzetnik koje izvodi radove (u daljem tekstu: izvođač radova) na rekonstrukciji javnog puta, njegovog dijela ili objekta, gdje se radovi izvode pod odvijanjem saobraćaja, dužan je da za vrijeme izvođenja radova, vrši redovno održavanje na tom putu ili dijelu puta ili objekta u skladu sa planom redovnog održavanja, čiji sastavni dio je i projekat privremene saobraćajne signalizacije, na koji saglasnost daje organ uprave, odnosno organ lokalne uprave.

Izvođač radova dužan je da za vrijeme izvođenja radova iz stava 1 ovog člana osigura bezbjednost učesnika u saobraćaju postavljanjem saobraćajne signalizacije na terenu u potpunosti na način predviđen projektom privremene saobraćajne signalizacije, i da je održava u ispravnom i vidljivom stanju.

Izvođač radova iz stava 1 ovog člana, dužan je da put ili njegov dio svakodnevno održava u stanju koje neće negativno uticati na stanje vozila i da zaštiti saobraćaj i okolinu puta od prašine, buke i drugih negativnih uticaja.

Izgradnja državnog puta kroz naselje

Član 28

Kada se državni put gradi kroz naselje, lokalna samouprava finansira:

- komunalnu infrastrukturu u trupu puta, koja je u svojini lokalne samouprave;
- parkirališta i slične saobraćajne površine namijenjene odvijanju saobraćaja;
- prolaze iznad i ispod puta za pješake ili bicikliste;
- javnu rasvjetu, svjetlosnu saobraćajnu signalizaciju koja je namijenjena bezbjednom odvijanju saobraćaja kroz naselje;
- pješačke i biciklističke staze;

- naprave i opremu na, uz ili nad kolovozom državnih puteva, koje su namijenjene uređenju saobraćaja, odnosno bezbjednom odvijanju saobraćaja kroz naselje.

Prolazom državnog puta, dijela puta ili putnog objekta kroz naselje ne smije se narušavati kontinuitet trase puta i saobraćaj na njemu.

Tehničke zahtjeve za projektovanje i izgradnju biciklističke infrastrukture propisuje Ministarstvo.

Tehnička dokumentacija za izgradnju komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata unutar putnog zemljišta

Član 29

Ako se u sklopu izgradnje javnog puta predviđa i izgradnja komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata unutar putnog zemljišta, tehnička dokumentacija javnog puta mora da obuhvati i objekte i radove koji će se izvesti na površini, odnosno ispod ili iznad površine puta.

Troškove izrade tehničke dokumentacije i građenja objekata iz stava 1 ovoga člana, snosi investitor komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata.

Prava i obaveze investitora komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata uređuju se ugovorom zaključenim između investitora i organa uprave, odnosno nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Ako izgradnja javnog puta narušava komunalne, vodoprivredne ili druge objekte, troškove izrade tehničke dokumentacije i izgradnje tih objekata snosi investitor javnog puta.

Finansiranje izgradnje obilaznice

Član 30

Sredstva za finansiranje izgradnje obilaznice, koja je dio državnog puta, obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore i budžeta lokalne samouprave na čijoj teritoriji se obilaznica gradi.

Način finansiranja izgradnje obilaznice iz stava 1 ovog člana, uređuje se ugovorom zaključenim između organa uprave i nadležnog organa jedinica lokalne samouprave.

Autobusko stajalište

Član 31

Autobuska stajališta na magistralnim i regionalnim putevima grade se van kolovoza.

Autobuska stajališta na brzoj saobraćajnici, odnosno autoputu nijesu dozvoljena.

Izgradnja autobuskih stajališta koja nijesu predviđena projektom puta, vrši se uz saglasnost organa uprave, odnosno organa lokalne uprave.

Autobusko stajalište iz stava 3 ovog člana, nakon izgradnje postaje dio javnog puta.

Saobraćajno-tehničke uslove za projektovanje i uređenje autobuskih stajališta na javnim putevima izdaje organ uprave, odnosno organ lokalne uprave.

Tehničke propise za projektovanje i izgradnju autobuskih stajališta propisuje Ministarstvo.

Izmještanje javnog puta

Član 32

Ako postojeći javni put, odnosno njegov dio, treba izmjestiti zbog izgradnje drugog objekta (željeznička infrastruktura, rudnik, kamenolom, akumulaciono jezero, aerodrom) javni put, odnosno njegov dio koji se izmješta mora biti izgrađen prema kategoriji tog puta.

Troškove izmještanja javnog puta, odnosno njegovog dijela iz stava 1 ovog člana, snosi investitor objekta, zbog čije izgradnje se vrši izmještanje javnog puta, odnosno njegovog dijela, ukoliko ugovorom nije drugačije predviđeno.

Ukrštanje javnog puta sa željezničkom infrastrukturom

Član 33

Ako dođe do ukrštanja javnog puta sa željezničkom infrastrukturom, zbog izgradnje javnog puta, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštanja sa željezničkom infrastrukturom sa uređajima i opremom za osiguranje bezbjednosti saobraćaja na mjestu ukrštanja snosi investitor izgradnje tog puta.

Uređaje i opremu iz stava 1 ovog člana, održava pravno lice koje upravlja željezničkom infrastrukturom (u daljem tekstu: upravljač željezničke infrastrukture).

Ako izgradnjom željezničke infrastrukture dolazi do ukrštanja sa postojećim putem, troškove ukrštanja snosi investitor željezničke infrastrukture.

Izgradnja i održavanje objekata i opreme koji prelaze preko vodotoka

Član 34

Troškove građenja objekata i opreme, koji prelaze preko vodotoka, a neophodni su zbog izgradnje puta, kada put prelazi vodotok ili ide uz njega, finansira investitor puta.

Održavanje objekata i opreme iz stava 1 ovog člana sastavni je dio održavanja puta.

Obavještavanje o radovima na javnom putu

Član 35

Investitor izgradnje javnog puta ili putnog objekta, dužan je da najmanje tri dana prije početka radova na izgradnji javnog puta ili putnog objekta obavijesti javnost putem elektronskih medija.

Privredna društva, odnosno druga pravna lica koja su vlasnici ili koja upravljaju infrastrukturnim objektima ugrađenim, odnosno postavljenim u javni put (kanalizacija, vodovod, električni vodovi, elektronsko komunikacioni vodovi, gasovod, naftovod), kao i pravna lica koja namjeravaju da te objekte izgrade, moraju uskladiti radove na tim objektima sa radovima na izgradnji javnog puta.

Investitor izgradnje javnog puta ili putnog objekta dužan je da najmanje 60 dana prije početka radova iz stava 1 ovog člana, pisanim putem obavijesti lica iz stava 2 ovog člana o početku radova.

Lica iz stava 2 ovog člana, dužna su da kod rekonstrukcije ili izvođenja drugih radova na javnom putu o svom trošku, a prilikom izgradnje javnog puta o trošku investitora izgradnje javnog puta, izmjeste objekte, postrojenja, uređaje, instalacije i vodove ili ih prilagode nastalim promjenama.

U slučaju da lica iz stava 2 ovog člana ne izmjeste, odnosno ne prilagode objekte, postrojenja, uređaje, instalacije i vodove do početka izvođenja radova na izgradnji, odnosno rekonstrukciji puta ili izvođenja radova na javnom putu, odgovaraju za štetu koja nastane zbog neblagovremenog početka izmještanja.

Ukrštanje javnog puta sa drugim infrastrukturnim sistemom

Član 36

Ako je ukrštanje javnog puta sa drugim infrastrukturnim sistemom ili drugim putem izvedeno izgradnjom podvožnjaka ili nadvožnjaka, podvožnjak odnosno nadvožnjak smatra se objektom tog javnog puta.

Gornji stroj javnog puta u podvožnjaku sa opremom i saobraćajnom signalizacijom javnog puta, kao i sistemom za odvodnjavanje površinskih i podzemnih voda, potrebnim za pravilno i bezbjedno korišćenje javnog puta, smatra se objektom tog javnog puta.

Infrastrukturni sistem ispod nadvožnjaka sa instalacijama i postrojenjima potrebnim za pravilno i bezbjedno korišćenje tog sistema, smatra se objektom tog infrastrukturnog sistema.

Nadvožnjak, odnosno podvožnjak, izgrađen iznad, odnosno ispod autoputa smatra se dijelom tog autoputa.

Izgradnja dodatnih elemenata puta

Član 37

Planskim dokumentom određuju se dionice javnog puta, odnosno putnog objekta sa dodatnim elementima (širi kolovoz, trotoar, raskrsnice za potrebe naselja, trgovi, prostori za parkiranje, javna rasvjeta, svjetlosna i druga signalizacija, autobuska stajališta, biciklističke staze i trake, pješačke staze i drugo), objekti i oprema koji odgovaraju potrebama naselja.

Izgradnjom dodatnih elemenata puta iz stava 1 ovog člana, ne smije se narušiti kontinuitet trase tog puta i saobraćaja na njemu.

Dodatni elementi državnog puta, za potrebe naselja iz stava 1 ovog člana, mogu se izgraditi na zahtjev i o trošku jedinice lokalne samouprave, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa uprave.

Izgradnju trotoara, pješačkih i biciklističkih staza, odnosno biciklističke infrastrukture, uz državni put kroz naselje finansira jedinica lokalne samouprave.

Objekti za zaštitu javnog puta i saobraćaja na javnom putu

Član 38

Upravljač puta dužan je da obezbijedi zaštitu javnog puta i saobraćaja na tom putu na mjestima podložnim odronjavanju ili izloženim sniježnim nanosima, bujicama i jakim vjetrovima.

Zaštita iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se:

1) izgradnjom stalnih objekata (potporni, obložni, pregradni i vjetrobranski zidovi i slično);
2) sađenjem zaštitnih šumskih pojaseva i drugih zasada na propisanom odstojanju od kolovoza, u okviru putnog zemljišta;
3) postavljanjem privremenih naprava (palisade, drvene ljese, metalne rešetke, žičane mreže i drugo).

VI. ODRŽAVANJE JAVNIH PUTEVA

Način održavanja javnih puteva

Član 39

Održavanje javnih puteva je izvođenje radova u okviru postojećeg putnog zemljišta kojima se obezbjeđuje prohodnost, tehnička ispravnost i bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu, očuvanje karakteristika puta u stanju koje je bilo u trenutku njegove izgradnje ili rekonstrukcije.

Javni putevi se moraju održavati da se na njima može vršiti nesmetan i bezbjedan saobraćaj za koji su namijenjeni, a na način i pod uslovima koji su određeni ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje bezbjednost saobraćaja.

Vrste održavanja javnog puta

Član 40

Održavanje javnih puteva obuhvata redovno, investiciono i hitno održavanje.

Prilikom izvođenja radova na održavanju javnog puta, upravljač puta dužan je da omogući bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Upravljač puta dužan je da vrši poslove redovnog održavanja javnih puteva u skladu sa godišnjim programom iz člana 14 ovog zakona.

Poslove redovnog održavanja javnih puteva upravljač puta, može obavljati neposredno ili zaključivanjem ugovora sa izvođačem radova za redovno održavanje.

Redovno održavanje javnog puta

Član 41

Redovno održavanje javnog puta obuhvata:

1) pregled, utvrđivanje i ocjenu stanja javnih puteva, putnih objekata, saobraćajne signalizacije i opreme puta;
2) mjestimično popravljanje kolovozne konstrukcije, potpornih i obložnih zidova, obaloutvrda i ostalih elemenata trupa puta;
3) čišćenje kolovoza, putnih objekata i ostalih elemenata puta u granicama putnog pojasa;
4) površinsku obradu kolovoznog zastora;
5) održavanje i uređivanje bankina i bermi;
6) uređivanje i očuvanje kosina, nasipa, usjeka i zasjeka;
7) čišćenje, uređivanje i popravku jarkova, kanala, rigola, propusta i drugih djelova sistema za odvodnjavanje puta;
8) čišćenje, zamjenu, popravku i obnavljanje saobraćajne signalizacije i opreme;
9) popravku putnih objekata;
10) zamjenu, popravku i obnavljanje dotrajale ili uništene, odnosno oštećene opreme puta i objekata i opreme za zaštitu puta, saobraćaja i okoline;
11) čišćenje opreme puta i objekata, opreme za zaštitu puta, saobraćaja i okoline;
12) uređenje zelenih površina na putu i putnom pojasu (košenje trave, krčenje šiblja i sječenje drveća);

13) čišćenje snijega i leda, odnosno primjenu mjera protiv zadržavanja snijega i leda na kolovozu javnog puta i ostalim saobraćajnim površinima kao i objektima za odvodnju;

14) održavanje i adaptaciju električnih i mašinskih instalacija u tunelima;

15) druge radove na održavanju neophodne za ispravno stanje puta i objekata na njima;

16) obavještavanje o stanju prohodnosti javnih puteva, vanrednim događajima na njima i o meteorološkim uslovima značajnim za bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Mjesto na kojem se izvode radovi redovnog održavanja mora se obilježiti propisanom saobraćajnom signalizacijom.

Bliže vrste radova na redovnom održavanju puteva iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Investiciono održavanje javnog puta

Član 42

Investiciono održavanje obuhvata sljedeće radove:

1) obnavljanje i zamjenu dotrajalih kolovoznih konstrukcija, odnosno njenih djelova, nanošenje novog asfaltnog sloja određene nosivosti po cijeloj širini postojećeg kolovoza;

2) postavljanje šljunčanog odnosno tucaničkog zastora na neasfaltiranim putevima;

3) poboljšanje konstruktivnih elemenata puta, ublažavanje uzdužnih nagiba, promjenu poprečnog nagiba kolovoza, ispravku elemenata horizontalnih i vertikalnih krivina, proširenje i zamjenu kolovozne konstrukcije, bankina, ostalih elemenata trupa puta, poboljšanje elemenata raskrsnica u nivou i drugo;

4) izradu, obnavljanje i zamjenu dotrajalih propusta i drenažnih sistema, potpornih i obložnih zidova, složenih dilatacionih naprava i drugo;

5) popravku mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka i vijadukata i antikorozivnu zaštitu čeličnih elemenata;

6) zamjenu provizornih i dotrajalih mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka i vijadukata do 15 metara dužine;

7) popravku tunela (zamjena drenažnih sistema, hidroizolacija, tunelske obloge, izrada rasvjete i ventilacije u tunelima);

8) sanaciju klizišta i odrona;

9) postavljanje zaštitne opreme, zaštitnih objekata i uređaja za zaštitu puta i okoline;

10) rekonstrukciju i zamjenu sistema upravljanja saobraćajem, sistema za prikupljanje, kontrolu i upravljanje podacima (SKADA sistem) i sistema video nadzora i detekcije incidenata kao i zamjenu inteligentnih transportnih sistema;

11) druge radove kojima se održava put, odnosno dovodi u projektovano stanje.

Radovi iz stava 1 ovog člana, moraju se izvoditi na osnovu tehničke dokumentacije i prijave građenja, odnosno građevinske dozvole.

Hitno održavanje

Član 43

Hitno održavanje javnih puteva obuhvata radove koje treba hitno izvesti, radi otklanjanja posljedica nastalih elementarnim nepogodama, vanrednim i nepredviđenim okolnostima i obezbeđivanja prohodnosti puta i bezbjednog odvijanja saobraćaja.

Radovima na hitnom održavanju javnih puteva, smatraju se i radovi na otklanjanju nedostataka, po nalogu inspektora za državne puteve odnosno inspekcijskog organa lokalne uprave.

Upravljač puta je dužan da u roku od tri dana od početka radova na hitnom održavanju, obavijesti nadležnu inspekciju sa opisom uzroka i mjera koje će se preduzeti.

Režim odvijanja saobraćaja za vrijeme izvođenja radova na održavanju

Član 44

Radovi na održavanju javnog puta moraju se izvoditi na način kojim se po pravilu, ne obustavlja saobraćaj.

Ako bi zbog radova na održavanju javnog puta moglo doći do smetnji u normalnom odvijanju saobraćaja, izvođač radova mora, prije početka radova, obezbijediti mjesto u kome se radovi izvode i za vrijeme trajanja radova organizovati bezbjedan saobraćaj na mjestu izvođenja radova.

U slučaju obustave saobraćaja iz stava 2 ovog člana, upravljač puta dužan je da 48 sati prije početka obustave saobraćaja o tačnom vremenu trajanja obustave saobraćaja (vrijeme i datum početka i završetka obustave) obavijesti javnost, pravno lice koje obavlja poslove pružanja tehničke pomoći na putu, nadležnu inspekciju za puteve i organ uprave nadležan za policijske poslove.

Mjesta na kojima se izvode radovi iz stava 1 ovog člana, moraju se prije početka izvođenja radova označiti propisnom saobraćajnom signalizacijom, odnosno saobraćajnom signalizacijom u skladu sa odobrenim projektom privremene saobraćajne signalizacije.

Održavanje pojedinih elemenata državnog puta koji prolazi kroz naselje

Član 45

Na dijelu državnog puta koji prolazi kroz naselja, lokalne samouprave održavaju:

- autobuska stajališta, parkirališta i slične saobraćajne površine namijenjene odvijanju saobraćaja;
- prolaze iznad i ispod puta za pješake ili bicikliste;
- javnu rasvjetu, svjetlosnu saobraćajnu signalizaciju koja je namijenjena bezbjednom odvijanju saobraćaja kroz naselje;
- pješačke i biciklističke staze, odnosno biciklističku infrastrukturu;
- opremu na, uz ili nad kolovozom državnih puteva, koja je namijenjena uređenju saobraćaja, odnosno bezbjednom odvijanju saobraćaja kroz naselje;
- zelene površine i drvorede.

Lokalna samouprava snosi i troškove održavanja komunalnih objekata koji se nalaze na putu iz stava 1 ovog člana.

Oragan uprave i jedinice lokalne samouprave zaključuju ugovor kojim uređuju međusobna prava i obaveze iz stava 1 ovog člana.

Saobraćajna signalizacija državnog puta

Član 46

Saobraćajna signalizacija i oprema državnog puta koji prolazi kroz naselje, mora da odgovara kategoriji tog puta.

Održavanje ukrštanja državnih i opštinskih puteva

Član 47

Održavanje ukrštanja državnih i opštinskih puteva u putnom pojasu državnog puta u nadležnosti je upravljača državnog puta.

Održavanje ukrštanja državnih puteva sa željezničkom infrastrukturom vrši se u skladu sa opštim propisima o bezbjednosti saobraćaja.

Održavanje objekata

Član 48

Održavanje objekata kojim državni put premošćava drugu komunikaciju (željeznicu, opštinski put) obezbjeđuje upravljač državnog puta.

Državni put na graničnom prelazu

Član 49

Državni put na graničnom prelazu održava se u istom obimu i na jednakom nivou kao put ispred i iza graničnog prelaza.

Održavanje ostalih saobraćajnih površina na graničnom prelazu obezbjeđuju vlasnici, odnosno korisnici dodatnih površina.

Privremeno preusmjeravanje saobraćaja na opštinski put

Član 50

Upravljač državnog puta može zbog zatvaranja državnog puta, privremeno preusmjeriti saobraćaj na opštinski put.

U slučaju preusmjeravanja saobraćaja sa državnog na opštinski put, ako je potrebno povećati obim održavanja na opštinskom putu ili ga osposobiti za povećan saobraćaj, lokalna samouprava ima pravo na nadoknadu troškova povećanog obima održavanja opštinskog puta.

Održavanje zajedničkih konstrukcija

Član 51

Održavanje zajedničkih konstrukcija, uređaja, elemenata ili drugih vodova, instalacija i naprava u putnom pojasu puta vrši se na osnovu ugovora zaključenog između upravljača puta i vlasnika instalacija.

Postupanje na osnovu plana za otklanjanje elementarnih nepogoda

Član 52

Ako na javnom putu dođe do prekida saobraćaja zbog elementarnih nepogoda (sniježnih lavina, odronjavanje terena u većem obimu, zemljotresa), a izvođač radova nije u stanju da svojim sredstvima otkloni nastale smetnje ili uspostavi saobraćaj, upravljač javnog puta postupa na osnovu plana za otklanjanje elementarnih nepogoda koji se donosi po hitnom postupku.

Šteta zbog neblagovremenog izvođenja radova

Član 53

Izvođač radova je dužan da održava puteve tako da se na njima može vršiti bezbjedan saobraćaj za koji su namijenjeni.

Izvođač radova odgovara za štetu koja nastane korisnicima puta zbog propuštanja blagovremenog izvođenja potrebnih radova i preduzimanja odgovarajućih mjera na održavanju javnih puteva.

VII. BEZBJEDNOST DRŽAVNIH PUTEVA

Bezbjednost državnih puteva u odnosu na bezbjednost saobraćaja

Član 54

Državni putevi se planiraju, projektuju, rekonstruišu, grade i održavaju, radi nesmetanog i bezbjednog odvijanja saobraćaja na njima.

Bezbjednost državnih puteva u pogledu bezbjednosti saobraćaja na njima obezbjeđuje se sprovođenjem:

- ocjene uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja;
- revizije bezbjednosti državnih puteva;
- rangiranja državnih puteva prema bezbjednosti saobraćaja i upravljanja tim putevima;
- provjere bezbjednosti državnih puteva.

Postupci iz stava 2 ovog člana primjenjuju se u fazi planiranja, projektovanja, građenja i eksploatacije državnih puteva.

Ocjena uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja

Član 55

Ocjena uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja vrši se analizom uticaja novog puta ili rekonstrukcije postojećeg puta na bezbjednost saobraćaja.

Ocjenu uticaja iz stava 1 ovog člana, vrši stručna komisija koju obrazuje upravljač puta odnosno investitor.

Ocjenu uticaja iz stava 1 ovog člana vrši stručna komisija koja je nezavisna od upravljača puta odnosno investitiora, od kojih najmanje jedan član komisije treba da ispunjava uslove iz člana 63 ovog zakona.

O ocjeni uticaja iz stava 1 ovog člana stručna komisija sačinjava izvještaj o ocjeni uticaja državnog puta na bezbjednost saobraćaja koji se dostavlja upravljaču puta odnosno investitoru u roku od osam dana od dana sačinjavanja izvještaja.

Način ocjene uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja, bliži sastav stručne komisije i uslovi koje

moraju da ispunjavanju članovi stručne komisije za sprovođenje ocjene uticaja i sadržaj izvještaja o ocjeni uticaja državnog puta na bezbjednost saobraćaja propisuje Ministarstvo.

Revizija bezbjednosti državnih puteva

Član 56

Revizija bezbjednosti državnih puteva vrši se ocjenjivanjem parametara koji se odnose na karakteristike projekata za putnu infrastrukturu u svim fazama projektovanja, od planiranja do početka eksploatacije puta za novi put, odnosno za rekonstrukciju državne putne infrastrukture u odnosu na bezbjedno odvijanje saobraćaja na njima.

Revizija bezbjednosti državnih puteva vrši se prilikom izrade tehničke dokumentacije i izgradnje državnog puta.

Reviziju bezbjednosti državnih puteva vrši stručni tim koji je nezavisan od upravljača puta i čija su najmanje dva člana sertifikovani revizori, saobraćajne i građevinske struke.

Sertifikat iz stava 3 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Revizor za bezbjednost državnih puteva kojeg angažuju upravljač puta odnosno investitor dužan je da u fazi planiranja, projektovanja i izgradnje državnog puta sačini izvještaj o bezbjednosnim elementima.

Upravljač puta, odnosno investitor dužni su da postupe u skladu sa izvještajem revizora za bezbjednost puta, najkasnije prije početka naredne faze projektovanja, a ako nijesu u mogućnosti da postupe u skladu sa izvještajem, dužni su da Ministarstvu i revizoru za bezbjednost puta dostave pisano obrazloženje.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, Ministarstvo je dužno da preduzme odgovarajuće mjere u odnosu na izvještaj revizora.

Mapiranje rizika i provjera bezbjednosti puta

Član 57

Upravljač državnog puta dužan je da najmanje jednom u pet godina sprovede mapiranje rizika radi utvrđivanja dionica puta sa najvećim rizikom, odnosno da najmanje jednom u tri godine sprovede identifikaciju i rangiranje opasnih mjesta (crnih tačaka).

Mapiranje rizika i identifikaciju i rangiranje opasnih mjesta iz stava 1 ovog člana, sprovodi stručni tim koji je nezavisan od upravljača državnog puta i čiji je najmanje jedan član sertifikovani revizor, odnosno sertifikovani provjerivač.

Mapiranjem rizika iz stava 1 ovog člana analizira se rizik nastanka saobraćajne nezgode i težine njihovih posljedica, na osnovu:

1) vizuelnog pregleda na samoj lokaciji ili snimaka puta specijalizovanim vozilom sa odgovarajućim GPS uređajima i kamerama, naknadnom analizom i ocjenom snimljenih karakteristika puta, i
2) analize i rangiranja dionica puteva koji su u eksploataciji više od tri godine i na kojima se dogodio veliki broj saobraćajnih nezgoda sa tragičnim posljedicama u odnosu na intenzitet saobraćaja.

Na osnovu rezultata mapiranja rizika, radi određivanja prioriteta preduzimanja mjera za poboljšanje bezbjednosti puteva, putevi se razvrstavaju u najmanje tri kategorije prema nivou bezbjednosti.

Upravljač puta dužan je da obezbijedi provjeru bezbjednosti državnih puteva, i to:

1) periodične provjere državnih puteva najmanje jednom u pet godina,
2) ciljane provjere za dionice puteva najvećeg rizika, prema mapi rizika puteva.

Provjera bezbjednosti državnih puteva vrši se radi određivanja bezbjednosnih karakteristika puta i smanjenja broja saobraćajnih nezgoda na njima.

Periodičnu provjeru bezbjednosti državnih puteva sprovode stručne službe upravljača puta.

Ciljanu provjeru bezbjednosti državnih puteva vrši stručni tim koji je nezavisan od upravljača puta i čija su najmanje dva člana sertifikovani provjerivači, saobraćajne i građevinske struke.

Stručni tim sačinjava izvještaj o provjeri bezbjednosti puta koji se dostavlja upravljaču puta u roku od osam dana od dana sačinjavanja izvještaja.

Upravljač puta dužan je da pokrene procedure za otklanjanje nedostataka po prihvaćenim preporukama iz izvještaja iz stava 9 ovog člana u roku od 90 dana od dana dobijanja izvještaja.

Upravljač puta dio izvještaja iz stava 9 ovog člana koji se odnosi na državni put koji prolazi kroz naselje dužan je da dostavi jednici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi državni put, u roku od osam dana od dana dobijanja izvještaja.

Jedinica lokalne samouprave je dužna da postupi po preporukama iz izvještaja iz stava 9 ovog člana, iz okvira svoje nadležnosti, a koje su prihvaćene od strane upravljača državnog puta, u roku od 90 dana od dana prijema izvještaja.

Bliže uslove koje treba da ispunjavaju državni putevi u odnosu na bezbjednost saobraćaja, reviziju bezbjednosti puta, provjeru bezbjednosti puta, sadržaj izveštaja o reviziji i izveštaja o provjeri, sastav stručne komisije i uslove koje ispunjavaju članovi stručne komisije za sprovođenje revizije i provjere, praćenje stanja bezbjednosti saobraćaja, rangiranje i upravljanje putevima i uticaj puta na saobraćajne nezgode propisuje Ministarstvo.

Minimalno-bezbjednosni uslovi za tunele

Član 58

Tuneli duži od 500 metara na državnim putevima koji pripadaju transevropskoj putnoj mreži, moraju da ispunjavaju minimalno-bezbjednosne uslove, radi sprečavanja ugrožavanja ljudskih života, životne sredine, tunelskih instalacija i pružanja zaštite u slučaju nezgode.

Tuneli moraju da ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana, prilikom planiranja, projektovanja, građenja i eksploatacije tehničkih elemenata tunela, rasvjete, signalizacije, označavanja tunela i zaštitne i bezbjednosne opreme u tunelima.

Bliže minimalno-bezbjednosne uslove iz stava 2 ovoga člana propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove i organa državne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora i zaštite životne sredine.

Organ nadležan za bezbjednost tunela

Član 58a

Ministarstvo je nadležno za uspostavljanje svih bezbjednosnih zahtjeva u tunelima kao i za preduzimanje neophodnih radnji za ispunjavanje minimalnih bezbjednosnih uslova za tunele.

Ministarstvo obezbjeđuje:

1) sprovođenje redovnih ispitivanja i kontrolu tunela, uspostavljanje bezbjednosnih zahtjeva i inspekcijski nadzor tunela od strane inspekcije za puteve;
2) kontrolu izrade plana za obuku i opremanje hitnih službi;
3) utvrđivanje postupaka za trenutno zatvaranje tunela u slučaju opasnosti;
4) sprovođenje potrebnih mjera za smanjenje rizika.

Za tunele koji se nalaze na teritoriji Crne Gore i susjedne države može se odrediti zajedničko tijelo koje čine predstavnici Ministarstva i organa nadležnog za bezbjednost tunela druge države.

Ako su u slučaju iz stava 3 ovog člana određena dva različita tijela, odluke o bezbjednosti saobraćaja u tunelu donose se uz prethodnu saglasnost drugog tijela.

Tuneli u eksploataciji

Član 58b

Ministarstvo je dužno da, u roku od 24 mjeseca od pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, obezbijedi pregled tunela koji su pušteni u saobraćaj prije početka primjene propisa iz člana 58 stav 3 ovog zakona i na osnovu tog pregleda ocijeni stanje usklađenosti tunela sa zahtjevima iz tog propisa.

Upravljač tunela dužan je da donese plan za prilagođavanje tunela, kao i mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Ako za tunele iz stava 1 ovog člana, nije moguće sprovesti tehničke mjere utvrđene propisom iz člana 58 stav 3 ovog zakona, Ministarstvo može, na osnovu analize rizika, da odobri sprovođenje drugih mjera smanjenja rizika kojim će se obezbijediti sprječavanje kritičnih događaja koji mogu imati za posljedice ugrožavanje ljudskih života, životne sredine, tunelskih instalacija i pružanja zaštite u slučaju nezgode.

Bezbjednost saobraćaja u tunelima

Član 59

Za bezbjednost saobraćaja u tunelima na državnom putu koji pripadaju transevropskoj putnoj mreži i ispunjavanje minimalno-bezbjednosnih uslova za tunele odgovoran je organ uprave odnosno upravljač puta.

Za svaki tunel duži od 500 metara na državnom putu koji pripada transevropskoj putnoj mreži na teritoriji Crne Gore određuje se upravljač tunela.

Upravljač tunela iz stava 2 ovog člana po pravilu je upravljač puta na kome se tunel nalazi.

Za tunele koji se nalaze na teritoriji Crne Gore i susjedne države može se odrediti zajednički upravljač tunela.

Ako su u slučaju iz stava 4 ovog člana određena dva upravljača tunela, odluka o bezbjednosti saobraćaja u tunelu, koju donosi upravljač tunela, donosi se uz prethodnu saglasnost drugog upravljača tunela.

Obaveze upravljača tunela

Član 60

Upravljač tunela dužan je da zabrani ili ograniči saobraćaj ili zatvori tunel, ako tunel ne ispunjava minimalno-bezbjednosne uslove propisane za tunele i odredi uslove pod kojima se saobraćaj može ponovo uspostaviti ili tunel otvoriti.

Upravljač tunela dužan je da:

1) obezbijedi ispunjavanje propisanih bezbjednosnih uslova;

2) utvrdi organizacione i operativne planove, kao i planove za obuku za slučaj opasnosti i opremanje hitnih službi;

3) utvrdi postupak za hitno zatvaranje tunela u slučaju opasnosti;

4) sprovodi neophodne mjere za smanjenje rizika;

5) sačini analizu rizika koji utiču na bezbjednost, karakteristike i vrstu saobraćaja, dužinu i geometriju tunela sa prognozom broja prolazaka teretnih vozila dnevno;

6) dostavi Ministarstvu i organu uprave dokumentaciju o bezbjednosti sa analizom rizika iz tačke 5 ovog stava.

Izradu analize iz stava 2 tačka 5 ovog člana, može da vrši samo pravno lice koje je nezavisno od upravljača tunela.

Vanredni događaj ili nezgoda koja nastaje u tunelu

Član 61

Upravljač tunela dužan je da za svaki vanredni događaj ili nezgodu koja nastane u tunelu sačini izvještaj i dostavi licu odgovornom za bezbjednost u tunelu iz člana 62 ovog zakona, nadležnim inspekcijskim organima i hitnim službama, najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka događaja.

Hitnim službama iz stava 1 ovog člana smatraju se policija, vatrogasne službe, spasilačke službe, službe upravljača tunela, kao i druge službe koje intervenišu u slučaju nezgode.

Ako upravljač tunela, na osnovu saradnje sa organima nadležnim za sprovođenje istrage, dobije podatke koji sadrže analizu okolnosti vanrednog događaja ili nezgode u tunelu, dužan je da te podatke dostavi licu odgovornom za bezbjednost u tunelu i hitnim službama, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema podataka.

Upravljač tunela dužan je da izvještaj iz stava 1 ovog člana i podatke iz stava 3 ovog člana dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastupanja vanrednog događaja ili nastanka nezgode, odnosno od dana prijema tih podataka.

Izvještaj iz stava 4 ovog člana dostavlja se Vladi.

Izvještaj iz stava 5 ovog člana dostavlja se i Evropskoj komisiji, najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja.

Izvještavanje

Član 61a

Ministarstvo je dužno da Evropskoj komisiji:

1) dostavi informaciju o nazivu i adresi organa nadležnog za bezbjednost tunela;

2) izvještaj o požarima u tunelima i nezgodama u tunelima, o učestalostima i uzrocima nezgoda sa procjenom djelotvornosti bezbjednosnih mjera koji sačinjava svake dvije godine, dostavi do 30. septembra tekuće godine koja slijedi nakon druge godine izvještajnog perioda;

3) dostavi plan iz člana 58b stav 2 ovog zakona i svake dvije godine izvještaj o realizaciji tog plana;

4) dostavi obavještenje o mjerama smanjenja rizika iz člana 58b stav 3 ovog zakona;

5) dostavi izvještaj iz člana 57 stav 4 o kategoriji puta prema nivou bezbjednosti.

Lice odgovorno za bezbjednost u tunelu

Član 62

Upravljač tunela dužan je da, za tunel kojim upravlja, odredi lice odgovorno za bezbjednost u tunelu uz saglasnost Ministarstva, radi sprovođenja preventivnih i zaštitnih mjera kojima se obezbjeđuje bezbjednost učesnika u saobraćaju i zaposlenih u tunelu.

Lice odgovorno za bezbjednost u tunelu obavlja poslove kojima se obezbeđuje primjena propisa o bezbjednosti tunela.

Lice odgovorno za bezbjednost u tunelu mora biti nezavisno od upravljača tunela i ne smije postupati po nalozima upravljača tunela u vezi sa poslovima koje vrši, a može biti zaposleno kod upravljača tunela ili hitnim službama tunela.

Lice iz stava 3 ovog člana može biti određeno kao odgovorno lice za više tunela na jednom području.

Lice iz stava 3 ovog člana dužno je da:

1) obezbijedi koordinaciju sa hitnim službama i učestvuje u pripremi operativnih planova sa šematskim prikazima;
2) učestvuje u planiranju, procjeni i sprovođenju aktivnosti u slučajevima opasnosti;
3) učestvuje u utvrđivanju bezbjednosnih šema i specifikacije objekata, opreme i aktivnosti u funkciji tunela, za nove tunele, kao i za tunele koji se rekonstruišu;
4) provjerava obučenost zaposlenih u tunelima i hitnim službama i učestvuje u organizovanju vježbi koje se održavaju u redovnim vremenskim periodima;
5) provjerava da li se tunelska konstrukcija i oprema redovno održava i popravlja;
6) učestvuje u procjeni svakog vanrednog događaja i nezgode.

Uslovi za dobijanje sertifikata za revizora bezbjednosti puteva

Član 63

Sertifikat za revizora, odnosno provjerivača bezbjednosti puteva može se izdati licu ako:

1) ima završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija saobraćajne struke (smjer drumski saobraćaj), odnosno građevinske struke (smjer saobraćaj);
2) ima najmanje pet godina radnog iskustva iz bezbjednosti drumskog saobraćaja, odnosno projektovanja ili izvođenja radova na izgradnji puteva;
3) nije pravnosnažno osuđivano u poslednjih pet godina za krivična djela koja ga čine nedostojnim za obavljanje poslova revizora, odnosno provjerivača;
4) ima položen stručni ispit za revizora, odnosno provjerivača.

Stručni ispit polaže se pred komisijom koju obrazuje Ministarstvo.

Izdavanje sertifikata za revizora bezbjednosti puteva

Član 64

Sertifikat za revizora, odnosno provjerivača izdaje se na pet godina.

Obnova sertifikata iz stava 1 ovog člana može se vršiti na period od pet godina, pod uslovom da lice iz člana 63 stav 1 ovog zakona ima položen ispit provjere znanja za obnovu sertifikata za revizora, odnosno provjerivača.

Sertifikat za revizora, odnosno provjerivača oduzeće se ako:

1) revizor, odnosno provjerivač prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom;
2) je sertifikat izdat na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
3) revizor, odnosno provjerivač ne obavlja poslove u skladu sa zakonom.

Stručni ispit za provjeru znanja za obnovu sertifikata za revizora i provjerivača, polaže se prema programu koji propisuje Ministarstvo.

Ministarstvo organizuje, odnosno sprovodi program stručnog osposobljavanja za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača, organizuje i sprovodi stručni ispit i ispit provjere znanja revizora, odnosno provjerivača, organizuje program stručnog usavršavanja za revizore, odnosno provjerivače i vodi registar revizora i provjerivača.

Registar iz stava 5 ovog člana sadrži: ime i prezime revizora odnosno provjerivača, ime jednog roditelja, jedinstveni matični broj, datum i mjesto rođenja, prebivalište i podatke o sertifikatu.

Za pohađanje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja za revizora, odnosno provjerivača, kao i za polaganje stručnog ispita i ispita provjere znanja revizora, odnosno provjerivača i izdavanje sertifikata za revizora, odnosno provjerivača, plaća se naknada čiju visinu utvrđuje Vlada.

Sertifikat iz stava 1 ovog člana izdaje se na obrascu koji propisuje Ministarstvo.

Povjeravanje poslova stručnog osposobljavanja pravnom licu

Član 64a

Ministarstvo rješenjem na osnovu javnog poziva može da ovlasti pravno lice da sprovodi programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja za polaganje stručnog ispita i ispita provjere znanja za revizora, odnosno provjerivača.

Poslove iz stava 1 ovog člana može da obavlja pravno lice koje:

1) je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje inženjerske djelatnosti i tehničkog savjetovanja;

2) ispunjava uslove u pogledu opreme, prostora i kadra;

3) ima program stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Rješenje iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od pet godina.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Upravnom sudu.

Žalba ne odlaže izvršenje odluke iz stava 1 ovog člana.

Ministarstvo vrši kontrolu ispunjenosti uslova pravnog lica iz stava 2 ovog člana najmanje jednom u toku kalendarske godine.

Ako Ministarstvo u toku vršenja kontrole ispunjenosti uslova utvrdi da ovlašćeno pravno lice više ne ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana ili ne izvršava svoje obaveze, odnosno da izvršava obaveze suprotno odredbama ovog zakona, donosi rješenje o privremenoj zabrani rada ili oduzimanju ovlašćenja za sprovođenje programa stručnog osposobljavanja za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača i sprovođenje programa usavršavanja.

Privremena zabrana rada može da traje najduže šest mjeseci od dana pravosnažnosti rješenja o privremenoj zabrani rada.

Pravno lice kojem je oduzeto ovlašćenje ne može podnijeti zahtjev za izdavanje novog ovlašćenja za iste poslove, prije isteka dvije godine od dana pravosnažnosti rješenja o oduzimanju ovlašćenja.

Bliže uslove koje treba da ispunjava pravno lice za sprovođenje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja znanja revizora, odnosno provjerivača, sadržaj i način pohađanja programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača, način polaganja stručnog ispita i ispita provjere znanja za revizora, odnosno provjerivača, rokove za održavanje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja propisuje Ministarstvo.

Uslovi za izradu tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije

Član 65

Poslove ovlašćenog inženjera za izradu tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta može da vrši lice koje ima završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija saobraćajne struke (smjer drumski saobraćaj) i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima izrade tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje rješenjem Ministarstvo.

Registar lica iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo.

Uslovi za revizora tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije

Član 66

Poslove revizora tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta može da vrši lice koje ima završen VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija saobraćajne struke (smjer drumski saobraćaj) i najmanje pet godina radnog iskustva na izradi tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta, odnosno izvođenja radova saobraćajne signalizacije i opreme puta, kao ovlašćeni inženjer.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje rješenjem Ministarstvo.

Registar lica iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo.

VIII. ZAŠTITA JAVNIH PUTEVA

Obustava saobraćaja

Član 67

Ministarstvo, odnosno nadležni organ lokalne uprave, može na zahtjev upravljača puta zabraniti saobraćaj na putu ili za pojedine vrste vozila na cijelom putu ili na pojedinim djelovima puta, ako se javni put nalazi u takvom stanju da se na njemu ne može obavljati saobraćaj ili samo za pojedine vrste vozila ili ako bi saobraćaj pojedine vrste vozila nanosio štetu javnom putu i objektima na putu ili ako se radovi na rekonstrukciji i održavanju javnog puta ne mogu izvesti bez obustavljanja saobraćaja ili ako drugi razlozi bezbjednosti saobraćaja na putu to zahtijevaju.

U slučaju elementarnih nepogoda koje mogu izazvati prekid saobraćaja, inspektor za puteve može privremeno obustaviti saobraćaj.

Opšta zabrana saobraćaja na putu može biti samo privremena, a zabrana saobraćaja za pojedine vrste vozila može biti privremena i stalna.

Zabrana saobraćaja mora se blagovremeno objaviti u elektronskim medijima i označiti odgovarajućim saobraćajnim znacima na javnom putu.

Radovi na javnom putu

Član 68

Radovi na javnom putu ili uz njega, koji utiču na saobraćaj, odnosno zbog kojih je potrebno djelimično ili potpuno zatvaranje puta za saobraćaj, mogu se obavljati samo na osnovu dozvole koju izdaje organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave.

Dozvolu za privremenu izmjenu režima saobraćaja organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave izdaje na osnovu projekta saobraćajne signalizacije i opreme puta za vrijeme izvođenja radova.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, dozvoljeno je privremeno, djelimično ili potpuno zatvaranje puta zbog redovnog održavanja.

U slučaju rekonstrukcije puta, zahtjev za zatvaranje javnog puta ili njegovog dijela mora da sadrži podatke: o lokaciji, vrsti i obimu radova zbog kojih se predlaže zatvaranje puta, način i vrijeme trajanja njihovog izvođenja.

Dozvola za privremeno zatvaranje magistralnog, regionalnog ili opštinskog puta izdaje se za sportske i druge priredbe koje se odvijaju na putu.

Sportske i druge priredbe na autoputevima i brzim saobraćajnicama nijesu dozvoljene.

Podnosilac zahtjeva za potpuno zatvaranje puta ili njegovog dijela mora o zatvaranju puta i preusmjeravanju saobraćaja obavijestiti organ uprave nadležan za policijske poslove i javnost putem elektronskih medija i to najmanje tri dana prije zatvaranja puta.

Izvještaj o stanju i prohodnosti javnih puteva

Član 69

O stanju i prohodnosti javnih puteva i o prekidu saobraćaja i vanrednim događajima na tim putevima izvođač radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona, dužan je da svakodnevno podnosi izvještaj upravljaču puta, inspektoru za puteve i pravnom licu koje obavlja poslove pružanja tehničke pomoći na putu, radi pravovremene informisanosti svih učesnika u saobraćaju i informisanja o stanju prohodnosti puteva.

Poslovi pružanja tehničke pomoći na putu

Član 70

Poslove pružanja tehničke pomoći motorizovanim učesnicima u saobraćaju na javnim putevima, davanje obavještenja o stanju prohodnosti javnih puteva i druge poslove od značaja za nesmetano odvijanje saobraćaja na javnim putevima, može da vrši pravno lice na osnovu ugovora zaključenog sa Ministarstvom.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana mora da ispunjava sljedeće uslove:

- da ima u vlasništvu, zakupu ili lizingu odgovarajući broj vozila za pružanje pomoći na putu;

- da ima odgovarajući broj stalno zaposlenih lica za pružanje informativnih usluga korisnicima puta.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana, dužno je da sačini godišnji program pomoći na putevima i program informisanja i dostavi ih Ministarstvu na saglasnost.

Izvještaj o realizaciji programa iz stava 3 ovog člana pravno lice dužno je da dostavi Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se na osnovu prethodno sprovedenog postupka javnog oglašavanja, na period od četiri godine.

Bliže uslove iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Režim saobraćaja u zimskom periodu

Član 71

Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave donosi plan zimskog održavanja javnih puteva koji sadrži program aktivnosti na zimskom održavanju sa prikazom lokacija na koje se vrši postavljanje saobraćajne signalizacije za regulisanje saobraćaja u zimskom periodu.

Organ uprave, dužan je da na državnim putevima postavi saobraćajnu signalizaciju u skladu sa izmjenom režima saobraćaja u zimskom periodu.

Opremljenost motornih vozila koja saobraćaju javnim putem

Član 72

Motorna i priključna vozila koja saobraćaju na javnim putevima moraju imati točkove sa pneumaticima.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, vozilo sa gusjenicama može saobraćati na javnom putu sa savremenim kolovoznim zastorom, ako su gusjenice zaštićene oblogom sa ravnim površinama ili drugim odgovarajućim oblogama.

Vozila Vojske Crne Gore ne moraju da ispunjavaju uslove iz stava 2 ovog člana, a upravljač puta ima pravo na naknadu štete koja je time prouzrokovana.

Zaprežna vozila ukupne mase do tri tone prilikom učešća u saobraćaju na putu ne moraju imati točkove sa pneumaticima.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, u vanrednim okolnostima vozila na motorni pogon sa gusjenicama mogu saobraćati na javnim putevima sa savremenim kolovoznim zastorom i ako gusjenice nijesu snabdjevene odgovarajućim oblogama uz obavezu nadoknade štete koja je time prouzrokovana.

Vanredni prevoz

Član 73

Prevoz vozilom, odnosno skupom vozila, koja sama ili sa teretom koji je konstrukcijski nedjeljiv prekoračuju dozvoljeno osovinsko opterećenje, najveću dozvoljenu ukupnu masu, širinu, dužinu ili visinu, smatra se vanrednim prevozom.

Vanredni prevoz vrši se na osnovu dozvole za vanredni prevoz na javnom putu, koju izdaje organ uprave, odnosno organ lokalne uprave za svaki pojedinačni prevoz.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, može se izdati mjesečna i godišnja dozvola za vanredni prevoz za vozilo ili skup vozila, koja zbog svojih karakteristika imaju obilježja vanrednog prevoza.

Dozvola za vanredni prevoz može se izdati podnosiocu zahtjeva ako:

- je registrovan u Crnoj Gori;
- raspolaže dovoljnim brojem posebno označenih vozila za tehničku pratnju vozila kojim se obavlja vanredni prevoz koja su registrovana u Crnoj Gori.

Strani prevoznik zahtjev za izdavanje dozvole za vanredni prevoz podnosi preko lica iz stava 4 ovog člana.

Dozvolom iz st. 2 i 3 ovog člana određuju se način i uslovi prevoza, kao i iznos naknade za vanredni prevoz.

Dozvola iz st. 2 i 3 ovog člana se izdaje ukoliko prekoračenje propisanih vrijednosti osovinskih opterećenja vozila ili skupa vozila ne prelazi vrijednosti navedene u deklaraciji proizvođača vozila za koje se dozvola izdaje, pri čemu maksimalno opterećenje za osovine sa dva ili četiri točka ne može biti veće od 12 tona po osovini, odnosno sa osam točkova ne može biti veće od 16 tona po osovini.

Ukoliko vozilo kojim se obavlja vanredni prevoz prekoračuje maksimalne vrijednosti osovinskih opterećenja iz

stava 7 ovog člana, a radi se o prevozu koji je od posebnog značaja za Crnu Goru, dozvola za vanredni prevoz se izdaje na osnovu izrađene studije koju dostavlja podnosilac zahtjeva za vanredni prevoz.

Studija iz stava 8 ovog člana obavezno sadrži procjenu ovlašćene organizacije iz oblasti projektovanja puteva i putnih objekata o mogućnosti obavljanja vanrednog prevoza u odnosu na geometriju puta, slobodni profil puta i nosivost puta i putnih objekata, simulaciju prevoza u odnosu na planiranu relaciju obavljanja vanrednog prevoza, procjenu uticaja vanrednog prevoza na bezbjednost saobraćaja i preuzimanje mjera za smanjenje rizika za ostale učesnike u saobraćaju i konkretne proračune.

U zavisnosti od stepena složenosti vanrednog prevoza, organ uprave, odnosno organ lokalne uprave može tražiti dodatne stručne analize i studije.

O izdatim dozvolama iz st. 2 i 3 ovog člana i vremenu za koje su izdate organ uprave, odnosno organ lokalne uprave u pisanoj formi, obavještava organ uprave nadležan za policijske poslove, inspekciju za državne puteve, odnosno inspekcijski organ lokalne uprave i komunalnu policiju, kao i izvođača radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona i druge učesnike u saobraćaju putem elektronskih medija.

Izuzetno od stava 11 ovog člana, kada se vanredni prevoz obavlja na putu ili njegovom dijelu, organ uprave, odnosno organ lokalne uprave u pisanoj formi i/ili elektronski obavještava upravljača tog puta ili dijela puta.

Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave dužan je da za izdavanje dozvole iz st. 2 i 3 ovog člana, zatraži prethodnu saglasnost organa uprave nadležnog za policijske poslove, odnosno da podnoslilac zahtjeva zaključi ugovor sa organom uprave nedležnim za policijske poslove u slučajevima prekoračenja ukupne mase vozila ili skupa vozila preko 70 tona, ukupne dužine vozila ili skupa vozila preko 25 metara, ukupne širine vozila ili skupa vozila preko 3,5 metara, kao i za visinu vozila ili skupa vozila preko 4,5 metara.

Organ uprave i organ uprave nadležan za policijske poslove, u zavisnosti od karakteristika vanrednog prevoza, utvrđenog prevoznog puta i stepena prekoračenja propisanih vrijednosti odrediće pratnju za vanredni prevoz.

Način i postupak izdavanja dozvole za vanredni prevoz, obrazac zahtjeva za izdavanje dozvole za vanredni prevoz, način obavljanja i uslove za određivanje pratnje i opremu lica iz pratnje, način obilježavanja vozila kojima se obavlja vanredni prevoz i kojima se vrši tehnička pratnja i bliže uslove koje treba da ispunjava lice iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Slučajevi u kojima dozvola za vanredni prevoz nije potrebna

Član 73a

Dozvola za vanredni prevoz na javnom putu nije potrebna za vanredni prevoz koji se mora obaviti bez odlaganja, zbog prirodnih i drugih nepogoda, kao i za potrebe odbrane zemlje.

Dozvola za vanredni prevoz nije potrebna za vanredni prevoz koji obavljaju vozila ili skup vozila, koja su u vlasništvu ili u zakupu vojske, policije, službe civilne zaštite i vatrogasne službe kada se vanredni prevoz obavlja u svrhu izvršavanja zadataka tih službi i pod njihovim nadzorom.

Dozvola za vanredni prevoz nije potrebna za prevoz iz člana 73 stav 1 ovog zakona, kod kojeg propisane vrijednosti mogu biti prekoračene najviše do 3%, ako zbog karakteristika tereta na mjestu utovara nije bilo moguće utvrditi tačnu masu tereta ili je tokom transporta došlo do promjene mase tereta, usljed higroskopnosti materijala koji se prevozi.

Evidencija izdatih dozvola za vanredni prevoz

Član 73b

Evidenciju o izdatim dozvolama za vanredni prevoz, na svojoj internet stranici, vodi organ uprave, odnosno organ lokalne uprave, i ažurira je na dnevnom nivou.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o prevozniku kojem je izdata dozvola (naziv i sjedište prevoznika), podatke o vrsti izdate dozvole, broju pod kojim je dozvola izdata, datumu izdavanja i roku važenja dozvole, kao i podatke o javnom putu na kom se obavlja vanredni prevoz.

Razlozi za odbijanje izdavanja dozvole za prevoz vanrednog prevoza

Član 73c

Dozvola za vanredni prevoz ne može se izdati ako tehničko-eksploatacione karakteristike javnog puta na kojem se obavlja vanredni prevoz ne omogućavaju bezbjedan saobraćaj vozila, odnosno skupa vozila kojim se obavlja vanredni prevoz, kao i svih drugih učesnika u saobraćaju na tom putu.

Ukidanje ili izmjena dozvole za vanredni prevoz

Član 73d

Organ uprave, odnosno organ lokalne samouprave može izdatu dozvolu ukinuti zbog iznenadnih promjena na utvrđenoj ruti po kojoj se obavlja vanredni prevoz, nastalih usljed dejstva više sile ili drugih razloga koji bi ugrozili bezbjednost saobraćaja ili oštetili javni put.

U slučaju iz stava 1 ovog člana vlasniku dozvole vrši se povraćaj svih plaćenih troškova i naknada za vanredni porevoz, bez prava na naknadu štete zbog neobavljenog vanrednog prevoza.

Organ uprave, odnosno organ lokalne samouprave može izmijeniti izdatu dozvolu u bilo kom dijelu, ukoliko nastupe okolnosti u kojima bi obavljanje vanrednog prevoza ugrozilo bezbjednost saobraćaja ili opteretilo javni put.

Naknada štete i troškovi vanrednog prevoza

Član 74

Ako je za vanredni prevoz potrebno preduzeti posebne mjere obezbjeđenja (osiguranje mostova, podupiranje mostova, pojačanje putnog pojasa, objekata, pratnja i drugo), troškove u vezi sa preduzetim mjerama snosi podnosilac zahtjeva za izdavanje dozvole za vanredni prevoz.

Lice koje obavlja vanredni prevoz dužno je da posjeduje dozvolu za vanredni prevoz i da obavlja vanredni prevoz u skladu sa izdatom dozvolom.

Lice koje obavlja vanredni prevoz dužno je da nadoknadi štetu koja je nastala usljed obavljanja vanrednog prevoza na javnom putu ili objektu na putu, upravljaču javnog puta.

Kada je dozvolom za vanredni prevoz utvrđeno da se vanredni prevoz mora obaviti uz pratnju vozila organa uprave nadležnog za policijske poslove, troškove praćenja snosi lice koje obavlja vanredni prevoz.

Ukoliko je, radi obavljanja vanrednog prevoza, potrebno izvršiti privremenu demontažu saobraćajne signalizacije ili druge opreme puta, lice koje obavlja vanredni prevoz dužno je da o svom trošku angažuje stručno lice koje će izvršiti te radove, uz prisustvo i nadzor ovlašćenog predstavnika upravljača puta, kao i da odmah nakon prolaska određenom dionicom put vrati u prvobitno stanje.

Prevoz konstrukcijski ili komercijalno djeljivog tereta

Član 74a

Prevoz konstrukcijski ili komercijalno djeljivog tereta mora da se obavlja na način da vozilo ili skup vozila sa teretom ne prelazi vrijednosti utvrđene propisom koji utvrđuje podjelu motornih i priključnih vozila, kao i uslove koje moraju da ispunjavaju vozila u saobraćaju na putu.

Kontrola prevoza

Član 75

Kontrolu vanrednog prevoza i prevoza konstrukcijski ili komercijalno djeljivog tereta na javnom putu vrši organ uprave nadležan za policijske poslove.

Vozilo kojim se obavlja vanredni prevoz, bez dozvole iz člana 73 st. 2 i 3 ovog zakona ili vozilo kojim se obavlja prevoz djeljivog tereta koji prekoračuje vrijednosti utvrđene propisom koji uređuje podjelu motornih i priključnih vozila, organ iz stava 1 ovog člana isključuje iz saobraćaja na javnom putu i određuje mjesto za parkiranje vozila do pribavljanja dozvole, odnosno do usklađivanja sa propisanim vrijednostima.

Za vrijeme trajanja isključenja iz saobraćaja zabranjeno je korišćenje vozila koje je u vršenju kontrole isključeno iz saobraćaja, osim do mjesta parkiranja određenog u stavu 2 ovog člana.

Lice koje obavlja vanredni prevoz ili prevoz djeljivog tereta iz stava 2 ovog člana, snosi troškove:

1) izvršenih mjerenja sprovednih pri kontroli vanrednog prevoza ili prevoza djeljivog tereta, ako se utvrdi da nisu ispunjeni propisani uslovi, odnosno uslovi utvrđeni u dozvoli za vanredni prevoz ili da su prekoračene vrijednosti utvrđene propisom koji uređuje podjelu motornih i priključnih vozila,
2) izvršenih mjerenja sprovedenih radi utvrđivanja prestanaka razloga za isključivanje vozila iz saobraćaja,
3) naknade za parkiranje vozila koje je isključeno iz saobraćaja pri kontroli prevoza,
4) obavljenog prevoza na pređenom putu, od mjesta početka prevoza do mjesta vršenja kontrole, odnosno do mjesta usklađivanja vrijednosti parametara vozila sa propisanim vrijednostima i svih šteta koje su tom prilikom načinjenje putu.

Mjerenje osovinskog opterećenja, ukupne dozvoljene mase i dimenzija vozila na državnim putevima vrši organ uprave preko izvođača radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona, uz prisustvo organa uprave nadležnog za poslove policije i/ili inspektora za državne puteve, a mogu da angažuju i privredno društvo kome je mjerenje masa i osovinskog opterećenja vozila pretežna djelatnost.

Inspektor za državne puteve može zatražiti od organa nadležnog za policijske poslove da izvrši kontrolu iz stava 1 ovog člana.

Kontrola iz stava 1 ovog člana, vrši se i prilikom ulaska u Crnu Goru na graničnim prelazima.

Kontrolu osovinskog opterećenja, ukupne dozvoljene mase i dimenzija vozila na opštinskim putevima vrši inspekcijski organ lokalne uprave.

Mjerenje osovinskog opterećenja i ukupne dozvoljene mase vozila iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa propisima koji regulišu metrologiju i to:

- neprenosivim vagama, pri prosječnim brzinama, pri čemu se vozilo ne preusmjerava iz saobraćaja, i

- prenosivim vagama, pri malim brzinama, pri čemu se vozilo preusmjerava iz saobraćaja.

Vozila koja prevoze opasne materije

Član 76

Vozila koja prevoze opasne materije na javnim putevima moraju postupati u skladu sa zakonom kojim se uređuje prevoz opasnih materija.

Postavljanje, skidanje i dopunjavanje saobraćajne signalizacije

Član 77

Za postavljanje, skidanje i dopunjavanje saobraćajne signalizacije, koja označava saobraćajno uređenje državnog puta u naselju, nadležni organ lokalne uprave mora prethodno pribaviti saglasnost organa uprave.

Pored javnog puta mogu se postavljati table i natpisi, koji upozoravaju na kulturni ili istorijski spomenik, prirodnu znamenitost ili turističko važno područje ili naselje i slično (turistička ili druga obavještajna signalizacija).

O predlogu zainteresovanog pravnog ili fizičkog lica za postavljanje turističke ili druge obavještajne signalizacije pored državnog puta odlučuje organ uprave.

O predlogu zainteresovanog pravnog ili fizičkog lica za postavljanje turističke ili druge obavještajne signalizacije pored opštinskog puta odlučuje organ lokalne uprave.

Zemljani putevi koji se priključuju na javne puteve

Član 78

Zemljani putevi koji se priključuju na javne puteve sa savremenim kolovoznim zastorom moraju se izgraditi sa tvrdom podlogom ili sa istim kolovoznim zastorom kao i javni put na koji se priključuju, u dužini zahvata putnog zemljišta javnog puta.

Troškove izgradnje iz stava 1 ovog člana snosi investitor, ako se gradi novi javni put.

Troškove izgradnje iz stava 1 ovog člana snosi investitor izgradnje zemljanog puta, ako se priključuju na postojeći javni put.

Odobrenje za priključenje prilaznog puta

Član 79

Vlasnici, odnosno korisnici zemljišta, odnosno objekata koji se nalaze u blizini javnog puta mogu imati prilazni put na javni put, ako za to dobiju odobrenje.

Priključivanje prilaznih puteva na javni put vrši se prvenstveno povezivanjem sa drugim prilaznim ili nekategorisanim putem koji je već priključen na javni put, a ako to nije moguće priključivanje prilaznog puta neposredno se vrši na javni put, ukoliko za to postoje saobraćajno-tehnički uslovi, odnosno saobraćajni priključak nema štetne posljedice za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana za državne puteve izdaje organ uprave, odnosno za opštinske puteve organ lokalne uprave.

Odobrenjem se određuju način, tehnički uslovi pod kojima je moguće izvesti priključivanje prilaznog puta na državni put.

Troškove preuređenja priključka u slučaju iz stava 2 ovog člana snosi vlasnik, odnosno korisnik objekta.

Za svaku građevinsku promjenu objekta i uređaja za obavljanje pratećih poslova ili promjenu djelatnosti, za objekte uz državni put, potrebno je odobrenje organa uprave.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana potrebno je i u slučaju kada se na postojećem prilaznom putu poveća saobraćaj ili su izmijenjeni uslovi saobraćaja.

Preglednost raskrsnica javnog puta

Član 80

Na raskrsnici javnog puta sa drugim putem i na ukrštanju javnog puta sa željezničkom prugom u istom nivou, moraju se obezbijediti područja preglednosti u skladu sa tehničkim uslovima za projektovanje.

Na rastojanju područja kojim je određena preglednost iz stava 1 ovog člana, zabranjeno je podizati zasade, ograde i drveće, ostavljati predmete i materijale, postavljati postrojenja i uređaje, graditi objekte, odnosno vršiti druge radnje kojima se ometa preglednost javnog puta.

Vlasnik, odnosno neposredni držalac zemljišta, koje se nalazi na rastojanju kojim je određeno područje preglednosti, dužan je da postupi po zahtjevu upravljača puta i ukloni zasade, ograde, drveće, predmete, materijale, postrojenja, uređaje i objekte iz stava 2 ovog člana, radi obezbjeđenja preglednosti puta.

Lica iz stava 3 ovog člana imaju pravo na naknadu štete zbog ograničenja korišćenja zemljišta u područijima preglednosti, koju plaća upravljač javnog puta.

Saobraćajni priključak na javni put

Član 81

Saobraćajni priključak na javni put gradi se u skladu sa uslovima iz člana 18 ovog zakona i zakona kojim je uređeno planiranje i izgradnja objekata.

Saobraćajni priključak iz stava 1 ovog člana, za državni put organ uprave, odnosno za opštinski put organ lokalne uprave, dozvoliće ako utvrdi da su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

1) nije moguće izvršiti povezivanje opštinskog, odnosno nekategorisanog puta, odnosno ulice sa opštinskim, odnosno nekategorisanim putem, odnosno ulicom koji već imaju izvedenu raskrsnicu, ukrštaj ili priključak na državni put;
2) saobraćajni priključak iz stava 1 ovog člana nema štetne posljedice za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu.

Prilagođavanje saobraćajnog priključka potrebama odvijanja saobraćaja na javnom putu

Član 82

Ako se u zoni izgrađenog saobraćajnog priključka na državni put ili opštinski put, za čiju izgradnju je pribavljeno rješenje o ispunjenosti uslova organa uprave, odnosno organa lokalne uprave, promijene saobraćajni zahtjevi (opterećenje, struktura, vrsta i režim toka), vrši se rekonstrukcija saobraćajnog priključka na način da se elementi saobraćajnog priključka prilagode novonastalim saobraćajnim zahtjevima.

Odluku o prilagođavanju saobraćajnog priključka potrebama odvijanja saobraćaja na javnom putu donosi organ uprave, odnosno organ lokalne uprave.

Troškove izrade tehničke dokumentacije, pribavljanja uslova lokacije, građevinske dozvole za rekonstrukciju saobraćajnog priključka, troškove nabavke i postavljanja saobraćajne signalizacije i opreme iz stava 1 ovog člana, snosi investitor izgradnje/rekonstrukcije saobraćajnog priključka na državni, odnosno opštinski put.

Smanjivanje broja saobraćajnih priključaka

Član 83

Upravljač puta dužan je da prilikom rekonstrukcije državnog puta, smanji broj raskrsnica i saobraćajnih priključaka, prilaznih i nekategorisanih puteva na državni put, na najmanji mogući broj, radi povećanja kapaciteta i nivoa bezbjednosti saobraćaja na državnom putu.

Prilikom izrade, odnosno izmjena planskog dokumenta potrebno je smanjiti broj saobraćajnih priključaka na državni put na najmanji mogući broj.

Zabrana privremenog ili stalnog zauzimanja javnog puta

Član 84

Radi zaštite javnih puteva zabranjeno je privremeno ili stalno zauzimanje javnog puta, njegovog dijela, ili putnog zemljišta ili izvođenje bilo kakvih radova na putu ili putnom zemljištu, koji nijesu u vezi sa održavanjem ili rekonstrukcijom puta, i to:

1) izvođenje radova na putu ili putnom zemljištu, koji nijesu u vezi sa izgradnjom, rekonstrukcijom, održavanjem i zaštitom puta, bez saglasnosti upravljača puta;
2) spuštanje na put niz strane usjeka, zasjeka ili sa puta niz strane nasipa: građu, drvo za ogrijev, kamenje i drugi materijal;
3) puštanje stoke na put, kosine nasipa i usjeka i građenje pojila za stoku u putnom i zaštitnom pojasu;
4) držanje đubrišta i gnojne jame u putnom i zaštitnom pojasu;
5) deponovanje zemlje, otpadnog, građevinskog i drugog materijala u putnom i zaštitnom pojasu;
6) ispuštanje, usmjeravanje ili navođenje vode, otpadne vode i druge nečistoće na put i putno zemljište ili sprečavanje oticanja vode sa puta ili putnog jarka, putnog propusta i daljeg usmjeravanja voda ka njihovim recipijentima;
7) nanošenje blata sa prilaznog puta na javni put;
8) vađenje kamena, pijeska i šljunka u putnom pojasu;
9) korišćenje putnog jarka za navodnjavanje okolnog zemljišta;
10) prljanje kolovoza mazutom, naftom, motornim uljem i drugim masnim materijama;
11) korišćenje za pristup na put gdje nema dozvoljenog priključka;
12) okretanje traktora, plugova i drugih poljoprivrednih oruđa na javnom putu;
13) postavljanje i korišćenje svijetla ili drugog uređaja, odnosno predmeta, na putu ili pored puta, kojima se ometa bezbjedno odvijanje saobraćaja na putu;
14) paljenje trave i drugog rastinja ili drugih otpadnih predmeta i materijala na putu, odnosno putnom zemljištu;
15) voženje, parkiranje ili zaustavljanje vozila na bankinama, bermama ili rigolama, površinama namijenjenim biciklistima ili pješacima ili na drugim djelovima puta koji nijesu predviđeni za vožnju vozila, osim u slučajevima ako je parkiranje ili zaustavljanje na njima izričito dozvoljeno;
16) ostavljanje na putevima ili bacanje predmeta, građevinskog i drugog materijala;
17) uklanjanje, premještanje, zaklanjanje, oštećenje ili uništenje saobraćajnog znaka;
18) zaustavljanje ili ostavljanje vozila, kojima se ometa korišćenje puta;
19) otvaranje prolaza za vozila i pješake na žičanim ogradama pratećih sadržaja pored autoputa;
20) vučenje predmeta, materijala, oruđa i drugih vrsta tereta po putu (grede, balvani, grane, kameni blokovi, plugovi, drljače i slično);
21) oštećenje ili korišćenje putnih građevinskih objekata ili objekata i opreme za zaštitu javnog puta, saobraćaja i okoline za ispisivanje ili postavljanje reklamnih ili drugih sadržaja;
22) druge radnje kojima se oštećuje ili bi se mogao oštetiti put, umanjuje preglednost, ometa odvijanje saobraćaja odnosno ugrožava bezbjedno odvijanje saobraćaja na putu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana na javnom putu ili njegovom dijelu mogu se postaviti kontrolno-naplatne rampe i punktovi, koji prolaze kroz prostor zaštićenog prirodnog dobra uz saglasnost upravljača puta, kao i kontrolno-naplatne rampe potrebne za naplatu putarine.

Zaštita javnog puta od vode, sniježnih lavina, buke, zaslјepljujućih efekata i drugih štetnih uticaja

Član 85

Vlasnik ili korisnik zemljišta uz javni put mora dopustiti slobodan otok vode sa puta i odlaganje snijega na njegovom zemljištu, ako se time ne pravi šteta.

Vlasnici ili korisnici zemljišta uz javni put moraju, u skladu sa zakonom i uz nadoknadu, dopustiti pristup do putnih objekata zbog njihovog održavanja, izgradnje odvodnih jarkova, upojnih bunara i drugih objekata za odvod vode sa puta, izgradnju privremenih ili stalnih objekata za zaštitu puta i saobraćaja na njemu u slučaju sniježnih nanosa, smetova, buke, zaslјepljivanja i ostalih štetnih uticaja, koje nije moguće postaviti na putnom zemljištu.

Zabrana držanja građevinskog i drugog materijala pored javnog puta

Član 86

Zabranjeno je građevinski i drugi materijal, koji ne služi za potrebe održavanja javnog puta ili stvari i predmete kojima se ometa preglednost ili ugrožava bezbjednost saobraćaja, držati pored javnog puta unutar granica putnog zemljišta.

Zabrana izvođenja radova koji mogu oštetiti ili ugroziti javni put

Član 87

Na javnom putu i putnom objektu u zaštitnom pojasu, odnosno u blizini javnog puta i putnog objekta ne smiju se izvoditi radovi koji mogu oštetiti ili ugroziti javni put ili putni objekat, povećavati troškovi održavanja javnog puta i putnog objekta ili ometati, odnosno ugrožavati saobraćaj na javnom putu.

Uklanjanje masnoće i predmeta, odnosno objekata komercijalnog tipa, sa javnog puta, odnosno putnog zemljišta

Član 88

Lice koje nanosi masnoće, blato, posipa, deponuje ili baca i odlaže materijal bilo koje vrste ili druge predmete, ili postavlja, bez saglasnosti upravljača puta, objekte na javni put ili putno zemljište, dužno je da ih ukloni.

Vlasnici, odnosno korisnici komercijalnih objekata pored javnih puteva, dužni su odmah očistiti dio javnog puta ispred svojih objekata koji zaprljaju posjetioci tih objekata.

Ako lice koje nanosi masnoću, blato, posipa, deponuje ili baca i odlaže materijal bilo koje vrste ili druge predmete na javni put ili putno zemljište, odnosno ako vlasnik ili korisnik objekta pored javnog puta ne postupi u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, put će očistiti izvođač radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona o trošku tog lica.

U slučaju prosipanja opasnih i otrovnih materija na državni put, organ uprave će organizovati njegovo čišćenje o trošku lica koje je izvršilo prosipanje.

Uklanjanje ili označavanje stvari, materija ili vozila sa javnog puta

Član 89

Lice koje je vlasnik, odnosno držalac stvari, materija ili vozila sa koga potiču stvari, odnosno materije, koje su se našle na javnom putu i koje mogu oštetiti javni put ili ugroziti bezbjednost saobraćaja, dužno je da ih bez odlaganja ukloni ili označi.

Ako lice, koje je vlasnik, odnosno držalac stvari, materija ili vozila sa koga potiču, ne postupi na način propisan u stavu 1 ovog člana, upravljač puta dužan je da preduzme mjere da se stvari, odnosno materije uklone ili označe, u roku koji ne može biti duži od 12 sati.

Troškove uklanjanja stvari i materija sa javnog puta, odnosno njihovo označavanje iz stava 2 ovog člana snosi lice iz stava 1 ovog člana.

Uklanjanje stvari i materija sa javnog puta mora biti izvršeno bez nanošenja štete javnom putu.

Označavanje i uklanjanje onesposobljenog vozila za dalju vožnju

Član 90

Lice koje je vozač, vlasnik ili držalac onesposobljenog vozila za dalju vožnju na javnom putu, dužno je da radi bezbjednog odvijanja saobraćaja, odmah označi vozilo na način određen propisima o bezbjednosti saobraćaja i preduzme mjere da se vozilo u najkraćem roku, koji ne može biti duži od dva sata, ukloni sa javnog puta.

Ako lice koje je vozač, vlasnik ili držalac onesposobljenog vozila za dalju vožnju na javnom putu, ne postupi na način propisan u stavu 1 ovog člana, upravljač puta je dužan da odmah preduzme mjere za označavanje, odnosno uklanjanje tog vozila u roku koji ne može biti duži od dva sata od isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Troškove uklanjanja vozila sa javnog puta, odnosno njihovog označavanja iz stava 2 ovog člana snosi lice koje je vozač, vlasnik onesposobljenog vozila za dalju vožnju na javnom putu.

Uklanjanje vozila sa javnog puta mora biti izvršeno bez nanošenja štete javnom putu.

Zaštitna ograda pored javnog puta

Član 91

Radi nesmetanog i bezbjednog odvijanja saobraćaja i zaštite javnog puta od oštećenja, na mjestima na kojima se okupljaju građani u velikom broju ili postoje intenzivni pješački tokovi (sportski stadioni, sajmišta, škole, vrtići) ili na mjestima koja se koriste za držanje stoke u većem broju (pašnjaci, ergele), a koja se nalaze pored javnog puta sa

velikom gustinom saobraćajnog toka, postoji obaveza postavljanja odgovarajuće ograde kojom se to mjesto odvaja od javnog puta.

Postavljanjem ograde iz stava 1 ovog člana ne smije se umanjiti preglednost na javnom putu.

Upravljač puta određuje uslove i način postavljanja i održavanja ograde iz stava 1 ovog člana.

Ogradu iz stava 1 ovog člana, postavljaju i održavaju vlasnici, odnosno korisnici zemljišta ili objekata.

Ako vlasnik, odnosno korisnik zemljišta ili objekta ne postavi ili ne održava ogradu iz stava 1 ovog člana, postavljanje, odnosno održavanje ograde izvršiće upravljač puta o njihovom trošku.

Zabrana izgradnje u zaštitnom pojasu

Član 92

U zaštitnom pojasu pored javnog puta van naselja, zabranjena je izgradnja građevinskih ili drugih objekata, kao i građenje i postavljanje postrojenja, uređaja i instalacija, osim izgradnje saobraćajnih površina pratećih, funkcionalnih sadržaja javnog puta, kao i postrojenja, uređaja i instalacija koji služe potrebama javnog puta i saobraćaja na javnom putu.

Širina zaštitnog pojasa u kome se ne mogu, bez saglasnosti organa uprave odnosno organa lokalne uprave, otvarati rudnici i kamenolomi, graditi krečane i ciglane, vaditi šljunak i pijesak, graditi šljunkare ili glinokopi, podizati industrijske zgrade i postrojenja, kao i slični objekti iznosi: pored autoputeva, brzih saobraćajnica i magistralnih puteva 60 metara, pored regionalnih puteva 40 metara, a pored opštinskih puteva 20 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa.

Širina zaštitnog pojasa u kome se ne mogu, bez saglasnosti organa uprave, odnosno organa lokalne uprave, graditi stambene, poslovne, pomoćne i slične zgrade, kopati rezervoari, septičke jame, niti podizati električni dalekovodi iznosi: pored autoputeva i brzih saobraćajnica 40 metara, pored magistralnih puteva 25 metara, pored regionalnih puteva 15 metara, a pored opštinskih puteva 10 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa.

Izuzetno od stava 3 ovog člana u brdskoplaninskim predjelima sa nepovoljnom topografijom, mogu se, uz saglasnost organa uprave, odnosno organa lokalne uprave, graditi stambene, poslovne, pomoćne i slične zgrade i u zaštitnom pojasu, ali ne bliže od: 15 metara pored autoputeva, brzih saobraćajnica i magistralnih puteva, 10 metara pored regionalnih puteva i 5 metara pored opštinskih puteva, računajući od spoljne ivice putnog pojasa.

U zaštitnom pojasu iz stava 3 ovog člana dozvoljeno je graditi stanicu za snabdijevanje motornih vozila gorivom, odnosno punjenje električnom energijom, autoservis, objekat za privremeni smještaj onesposobljenih vozila, putnu bazu, autobazu za pružanje pomoći i informacija učesnicima u saobraćaju, kao i saobraćajnu površinu komercijalnog objekta pored autoputa, brze saobraćajnice, magistralnog puta, regionalnog puta i lokalnog puta, kojem je omogućen prilaz na te puteve i koji je u funkciji tih puteva i saobraćaja (ugostiteljski, turistički, trgovinski, sportsko-rekreativni i drugi objekti), na osnovu građevinske dozvole, odnosno prijave građenja.

Elektronsko-komunikacioni vodovi, vazdušne kablovske linije i vodovi, dalekovodi, električni vodovi niskog napona za osvjetljavanje, cjevovodi, kanalizacija, vodovod i slični objekti i mjesta ukrštanja javnog puta sa željezničkom infrastrukturom i industrijskim kolosjekom mogu se postavljati u putnom i zaštitnom pojasu puta samo po odobrenju organa uprave, odnosno organa lokalne uprave.

Odredbe st. 1 do 6 ovog člana ne odnose se na dio javnog puta koji prolazi kroz naseljeno mjesto, ako je izgrađen kao gradska ulica ili za koji je detaljnim urbanističkim planom predviđeno da će se izgraditi kao gradska ulica.

Granica eksproprijacije

Član 93

Granica eksproprijacije, za javne puteve u izgradnji, nalazi se sa svake strane javnog puta, mjereno na spoljnu stranu od linije koju čine krajnje tačke poprečnog profila puta, na minimalnom odstojanju od:

1) 4 metra za autoputeve i brze saobraćajnice;

2) 2 metra za magistralne i regionalne puteve;

3) 1 metar za opštinske puteve.

Zabrana podizanja ograda

Član 94

Zabranjeno je podizanje ograda, drveća i zasada, pored javnog puta ili u putnom zemljištu, na način kojim se ometa preglednost javnog puta i ugrožava bezbjednost saobraćaja.

Zabrana podizanja spomenika

Član 95

Pored javnih puteva na udaljenosti do 10 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa nije dozvoljeno podizati spomenike i postavljati spomen natpise, krajputaše i druge spomen znakove.

Zabrana obavljanja radova bez saglasnosti

Član 96

Zabranjeno je bez saglasnosti organa uprave, odnosno organa lokalane uprave obavljati radove van zaštitnog pojasa javnog puta, koji bi mogli prouzrokovati promjenu vodotoka, vodostaja ili visinu podzemne vode ili na drugi način uticati na put za bezbjedno odvijanje saobraćaja na njemu ili izvoditi radove suprotno izdatoj saglasnosti organa uprave, odnosno organa lokalne uprave.

Pošumljavanje i uređivanje korita rijeka

Član 97

Pravna i fizička lica koja uz javni put vrše pošumljavanje, uređenje korita rijeka, uređenje bujica moraju dobiti saglasnost organa uprave i prilagoditi vrstu i obim radova tako da se put ne ugrožava.

Zaštita postojećih javnih puteva od spiranja i odronjavanja

Član 98

Radi zaštite postojećih javnih puteva od spiranja i odronjavanja upravljač puta je dužan da zemljane kosine usjeka, zasjeka i nasipa, kao i putni pojas ozeleni travom i drugim rastinjem, na način koji ne ometa preglednost na javnom putu.

Postavljanje reklama na javnom putu

Član 99

Reklamne table i panoi, uređaji za obavještavanje ili oglašavanje mogu se postavljati na državnom putu, odnosno pored tog puta na udaljenosti do 3 metra, mjereno sa spoljne strane od ivice kolovoza do najbliže tačke reklamne table i panoa, odnosno uređaja za obavještavanje ili oglašavanje, po pravilu sa desne strane u smjeru odvijanja saobraćaja, pod uglom od 70°do 90° u odnosu na osu puta, odnosno pod uglom pod kojim će se izbjeći refleksija svjetlosti farova vozila.

Izuzetno od stava 1 ovog člana reklamne table i panoi, uređaji za obavještavanje ili oglašavanje mogu se postavljati na opštinskom putu, odnosno pored tog puta na udaljenosti do 1 metar.

Rastojanje donje ivice table natpisa, koji se postavljaju pored puta, iznosi najmanje 1,2 metra od gornje kote kolovoza.

Natpisi koji su izdignuti iznad kolovoza puta mogu se postavljati tako da rastojanje od donje ivice natpisa do gornje kote kolovoza iznosi najmanje 4,7 metra.

Reklamne table i panoi, uređaji za obavještavanje ili oglašavanje ne mogu se postavljati:

1) na mjestima gdje ugrožavaju postojeći prostor u funkcionalnom i ambijentalnom pogledu,
2) u trouglovima preglednosti međusobnog ukrštanja puteva, kao i njihovog ukrštanja sa željezničkom prugom,
3) na mjestima gdje bi svojim položajem onemogućavali vidljivost i pravovremenu uočljivost saobraćajne signalizacije,
4) na nepreglednim djelovima puta (unutrašnja strana krivine, zasjeci, usjeci, prevoji, suženi djelovi puta i sl, mostovima, propustima, nadvožnjacima, podvožnjacima i tunelima).

Na autoputu i pripadajućem putnom pojasu tog puta, nije dozvoljeno postavljanje reklamnih tabli i panoa, uređaja za obaveštavanje ili oglašavanje, osim na odmorištima, i to na način da se ne ugrožava bezbjednost saobraćaja na autoputu.

Građenje žičara iznad javnih puteva

Član 100

Za građenje žičara iznad javnih puteva ili uz njih, investitor mora pribaviti saglasnost organa uprave, odnosno organa lokalne uprave.

Javni put, kojeg ukršta žičara, mora biti osiguran sa odgovarajućom sigurnosnom spravom.

Troškove osiguranja iz stava 2 ovog člana i održavanja snosi investitor, odnosno upravljač žičare.

Prostori za parkiranje vozila

Član 101

Prostori za parkiranje vozila (parking prostori) pored ugostiteljskih objekata na državnim i opštinskim putevima moraju biti izgrađeni u skladu sa članom 26 ovog zakona.

Vlasnici, odnosno korisnici parking prostora iz stava 1 ovog člana dužni su da putni pojas uz parking prostor ozelene travom ili ukrasnim šibljem, odnosno drugim rastinjem koje ne ometa preglednost puta.

Parking prostore vlasnici moraju održavati u skladu sa ovim zakonom.

Saobraćajni znak

Član 102

Na saobraćajni znak ili stub na koji je znak postavljen, zabranjeno je stavljati sve što nije u vezi sa značenjem samog saobraćajnog znaka.

Zabranjeno je neovlašćeno uklanjanje ili oštećenje saobraćajnih znakova i opreme puta ili izmjena značenja saobraćajnih znakova.

Označavanje zona prelaza divljači

Član 102a

Upravljač javnog puta je dužan da na zahtjev korisnika lovišta označi zone javnog puta na kojima se očekuje pojava divljači, u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva.

Korisnik lovišta je dužan da uz zahtjev dostavi projekat saobraćajne signalizacije, koji je izrađen na osnovu saobraćajno-tehničkih uslova koje je izdao upravljač puta i saglasnost upravljača javnog puta na izrađeni projekat.

Miniranje u blizini javnog puta

Član 103

Ako se u blizini javnog puta ili objekta na putu vrši miniranje izvođač radova, odnosno lice koje koristi objekat, dužno je da pored postavljanja saobraćajnih znakova obezbijedi prisustvo lica koje će regulisati saobraćaj na udaljenosti od najmanje 200 metara od mjesta na kojem se vrši miniranje.

Mjere radi sprečavanja oštećenja javnog puta i ometanja bezbjednog odvijanja saobraćaja

Član 104

Upravljač puta dužan je da u obavljanju poslova zaštite javnog puta, svakodnevno sprovodi aktivnosti na utvrđivanju zauzeća javnog puta, bespravnog izvođenja radova na javnom putu i u zaštitnom pojasu i svih drugih činjenja kojima se bitno oštećuje ili bi se mogao oštetiti javni put ili omesti bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu.

Upravljač puta, u slučajevima iz stava 1 ovog člana, dužan je da bez odlaganja obavijesti nadležni inspekcijski organ.

IX. NADZOR

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada

Član 105

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Član 106

Poslove inspekcijskog nadzora za državne puteve vrši inspektor za državne puteve u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o inspekcijskom nadzoru.

Poslove inspekcijskog nadzora za opštinske puteve, kao i djelove državnog puta unutar granice naselja vrši inspekcijski organ lokalne uprave.

Inspekcijski nadzor nad ispunjavanjem minimalno-bezbjednosnih uslova za tunele, pored inspektora za državne puteve, vrše i drugi inspekcijski organi u okviru svojih nadležnosti.

Inspekcijski nadzor nad ispunjavanjem minimalno-bezbjednosnih uslova za tunele sprovodi se periodično na period ne duži od šest godina.

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor za državne puteve, odnosno inspekcijski organ lokalne uprave ima i ovlašćenje da:

1) pregleda radove na rekonstrukciji i održavanju javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
2) pregleda tehničku i drugu dokumentaciju za rekonstrukciju i održavanje javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
3) kontroliše izvođenje radova redovnog održavanja puteva, koji su predmet ugovora o održavanju javnih puteva;
4) kontroliše stanje javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
5) prati pravilno održavanje javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta u skladu sa tehničkim i drugim propisima i uslovima kojima se osigurava sposobnost javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja;
6) kontroliše uslove odvijanja saobraćaja na javnom putu;
7) kontroliše pravilno i redovno sprovođenje propisanih mjera zaštite javnog puta;
8) prati primjenu tehničkih propisa, tehničkih normativa i standarda i normi kvaliteta prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala kod rekonstrukcije i održavanja javnog puta;
9) kontroliše da li izvođač radova na rekonstrukciji javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta vodi knjigu inspekcije i građevinski dnevnik na propisan način;
10) provjerava da li se javni put, njegov dio i putni objekat koristi na osnovu izdate upotrebne dozvole i da li je izdata na propisan način;
11) vrši provjeru bezbjednosti državnih puteva u eksploataciji;
12) vrši provjeru ispunjavanja minimalno-bezbjednosnih uslova tunela.

Mjere i radnje inspektora

Član 107

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti inspektor za državne puteve, odnosno inspekcijski organ lokalne uprave je, pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora:

1) naredi zabranu saobraćaja ili saobraćaja određene vrste vozila na javnom putu, njegovom dijelu i putnom objektu kojima se ugrožava ili može biti ugrožena bezbjednost saobraćaja ili kojima se nanosi šteta javnom putu;
2) naredi otklanjanje nedostataka na javnom putu, njegovom dijelu i putnom objektu kojima se ugrožava ili može biti ugrožena bezbjednost saobraćaja;
3) naredi investitoru pribavljanje upotrebne dozvole, u roku koji ne može biti kraći od 30 dana, ako utvrdi da se javni put, njegov dio ili putni objekat, za koji je izdata građevinska dozvola, koristi bez upotrebne dozvole, a ako investitor ne pribavi upotrebnu dozvolu u utvrđenom roku, privremeno zabrani saobraćaj na javnom putu, njegovom dijelu ili putnom objektu;
4) naredi otklanjanje nedostataka u utvrđenom roku, ako utvrdi da se prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala pri rekonstrukciji i održavanju javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta, ne primjenjuju tehnički propisi, tehnički normativi i standardi i norme kvaliteta, kao i propisani uslovi za bezbjednost saobraćaja, a ako se u utvrđenom roku nedostaci ne otklone, zabrani, odnosno obustavi dalje izvođenje radova i naredi rušenje i uklanjanje izgrađenih, rekonstruisanih i održavanih djelova javnog puta ili putnog objekta na kojima nijesu otklonjeni naređeni nedostaci;
5) naredi izradu analize rizika iz člana 60 ovog zakona, odnosno primjenu mjera za smanjenje rizika, u slučaju kada za tunele koji su u eksploataciji nije moguće primijeniti propisane minimalno-bezbjednosne uslove.

Ovlašćenje inspektora

Član 108

Pored upravnih mjera i radnji propisanih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor za državne puteve, odnosno inspekcijski organ lokalne uprave preduzima i sljedeće upravne mjere i radnje:

1) zabrani, odnosno obustavi izvršenje radova koji se izvode protivno zakonu i drugim propisima, tehničkim normativima i tehničkim standardima i normama kvaliteta prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala pri rekonstrukciji i održavanju javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta suprotno uslovima odvijanja saobraćaja na javnom putu, njegovom dijelu i putnom objektu ili suprotno propisanim mjerama zaštite javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
2) naredi rušenje i uklanjanje objekata izgrađenih, odnosno postavljenih u zaštitnom pojasu javnog puta i uklanjanje deponija i smeća, izgrađenih, postavljenih ili ostavljenih suprotno odredbama ovog zakona;
3) naredi rušenje i uklanjanje ograda, drveća, zasada, građevinskog i drugog materijala i natpisa podignutih, ostavljenih ili postavljenih suprotno odredbama ovog zakona;
4) naredi rušenje i uklanjanje objekata, cjevovoda, vodova, instalacija sa javnog puta, njegovog dijela, putnog objekta i putnog pojasa, osim objekata cjevovoda, vodova i instalacija za koje je ustanovljeno pravo službenosti, pravo korišćenja ili drugo pravo određeno zakonom;
5) zabrani radove koji se izvode u neposrednoj blizini javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta, a koji mogu ugroziti njihovu stabilnost i bezbjednost saobraćaja;
6) zabrani saobraćaj na javnom putu vozilu kojim se obavlja vanredan prevoz bez posebne dozvole;
7) naredi postavljanje fizičkih prepreka kojima se onemogućava priključenje na javni put bez prethodno pribavljene saglasnosti organa uprave, odnosno građevinske dozvole.

X. KAZNENE ODREDBE

Član 109

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) za vrijeme izvođenja radova, ne vrši redovno održavanje na tom putu ili dijelu puta ili objekta u skladu sa planom redovnog održavanja, čiji sastavni dio je i projekat privremene saobraćajne signalizacije, na koji saglasnost daje organ uprave, odnosno organ lokalne uprave (član 27 stav 1);
2) za vrijeme izvođenja radova iz člana 27 stav 1 ovog zakona ne osigura bezbjednost učesnika u saobraćaju postavljanjem saobraćajne signalizacije na terenu u potpunosti na način predviđen projektom privremene saobraćajne signalizacije, i da istu ne održava u ispravnom i vidljivom stanju (član 27 stav 2);
3) put ili njegov dio svakodnevno ne održava u stanju koje neće negativno uticati na stanje vozila, i ne zaštiti saobraćaj i okolinu puta od prašine, buke i drugih negativnih uticaja (član 27 stav 3);
4) u roku od tri dana od početka radova na hitnom održavanju, ne obavijesti nadležnu inspekciju sa opisom uzroka i mjera koje će se preduzeti (član 43 stav 3);
5) ne održava puteve tako da se na njima može vršiti bezbjedan saobraćaj za koji su namijenjeni (član 53 stav 1);
6) ne postupi u skladu sa izvještajem revizora za bezbjednost puta, najkasnije prije početka naredne faze projektovanja ili ne dostavi pisano obrazloženje Ministarstvu i revizoru za bezbjednost puta ukoliko nijesu u mogućnosti da postupe u skladu sa tim izvještajem (član 56 stav 6);
7) ne zabrani ili ne ograniči saobraćaj, odnosno ne zatvori tunel i ne odredi uslove pod kojima se saobraćaj može ponovo uspostaviti ili tunel otvori, u slučaju kada tunel ne ispunjava minimalno-bezbjednosne uslove propisane za tunele (član 60 stav 1);
8) ne izvrši obaveze propisane članom 60 stav 2 ovog zakona;
9) radi obezbjeđivanja bezbjednosti učesnika u saobraćaju i zaposlenih u tunelu, ne preduzme mjere propisane članom 62 stav 5 ovog zakona;
10) motorna i priključna vozila koja saobraćaju na javnim putevima nemaju točkove sa pneumaticima (član 72 stav 1);
11) ne posjeduje dozvolu za vanredni prevoz ili ne obavlja vanredni prevoz u skladu sa izdatom dozvolom (član 74 stav 2);
12) privremeno ili stalno zauzima javni put ili njegov dio ili izvodi radove na putu koji nisu u vezi sa održavanjem ili rekonstrukcijom puta u skladu sa članom 84 stav 1 ovog zakona;

13) izvodi radove kojima bi se mogao oštetiti ili ugroziti javni put ili putni objekat, povećati troškovi održavanja javnog puta i putnog objekta ili ometati, odnosno ugroziti saobraćaj na javnom putu (član 87);

14) ne ukloni masnoću, blato, materijal ili druge predmete koje je posuo, deponovao ili bacio, odnosno odložio, kao i objekte koje je na javni put ili putno zemljište postavio bez saglasnosti upravljača puta (član 88 stav 1);

15) bez dozvole ili bez saglasnosti organa uprave u zaštitnom pojasu javnog puta gradi ili rekonstruiše građevinske objekte ili u njemu postavlja druge objekte i uređaje (član 92 stav 5);

16) obavlja radove van zaštitnog pojasa državnog puta bez saglasnosti organa uprave ili u suprotnosti sa uslovima izdate saglasnosti (član 96);

17) na saobraćajni znak ili stub na kojem je znak postavljen postavi sve što nije u vezi sa značenjem samog saobraćajnog znaka, odnosno neovlašćeno ukloni ili ošteti saobraćajni znak ili opremu puta, izmijeni značenje saobraćajnog znaka (član 102 st. 1 i 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, organu uprave, oraganu lokalne uprave, organu lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 3.000 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Član 110

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - izvođač radova na održavanju i zaštiti puteva, ako:

1) ne obezbijedi zaštitu javnih puteva i saobraćaja na mjestima koja su podložna odronjavanju ili izloženim sniježnim nanosima, bujicama i jakim vjetrovima (član 38);

2) ne omogući bezbjedno odvijanje saobraćaja prilikom izvođenja radova na održavanju javnog puta (član 40 stav 2);

3) ne vrši poslove redovnog održavanja javnih puteva u skladu sa godišnjim programom iz člana 14 ovog zakona (član 40 stav 3);

4) prije početka radova ne obezbijedi mjesto na kojima se izvode radovi, a moglo bi zbog radova na održavanju puta doći do smetnji u normalnom odvijanju saobraćaja (član 44 stav 2);

5) ne postavi propisanu saobraćajnu signalizaciju odnosno saobraćajnu signalizaciju u skladu sa odobrenim projektom privremene saobraćajne signalizacije radi organizovanja bezbjednog saobraćaja na mjestima na kojima se izvode radovi iz člana 44 stav 1 (član 44 stav 4);

5a) ne podnosi svakodnevno izvještaj upravljaču puta, inspektoru za puteve i pravnom licu koje obavlja poslove pružanja tehničke pomoći na putu, o stanju i prohodnosti javnih puteva i o prekidu saobraćaja i vanrednim događajima na tim putevima (član 69);

6) prilikom rekonstrukcije državnog puta, ne smanji broj raskrsnica i saobraćajnih priključaka, prilaznih i nekategorisanih puteva na državni put, na najmanji mogući broj, radi povećanja kapaciteta i nivoa bezbjednosti saobraćaja na državnom putu (član 83);

7) odmah ne ukloni blato, masnoću, materijale i predmete sa javnog puta ili putnog zemljišta (član 88 stav 3);

8) kao vlasnik ili držalac stvari, materija ili vozila sa koga potiču stvari, odnosno materije, a koje su se našle na javnom putu i koje mogu oštetiti javni put ili ugroziti bezbjednost saobraćaja, bez odlaganja ne ukloni ili ne označi stvari, materije ili vozila sa koga potiču stvari, (član 89 stav 1);

9) ne preduzme mjere u skladu sa članom 89 stav 1 ovog zakona u roku koji ne može biti duži od 12 sati, u slučaju da vlasnik, odnosno držalac stvari, materija ili vozila sa koga potiču te mjere nije preduzeo (član 89 stav 2);

10) u obavljanju poslova zaštite javnog puta, svakodnevno ne sprovodi aktivnosti na utvrđivanju zauzeća javnog puta, bespravnog izvođenja radova na javnom putu i u zaštitnom pojasu i svih drugih činjenja kojima se bitno oštećuje ili bi se mogao oštetiti javni put ili ometa bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu i ako o tome bez odlaganja ne obavjesti nadležni inspekcijski organ (član 104).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice izvođača radova na održavanju i zaštiti puteva novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organu uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave, novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Član 111

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 7.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) za svaki vanredni događaj ili nezgodu koja nastane u tunelu ne sačini izvještaj i ne dostavi ga licu odgovornom za bezbjednost u tunelu iz člana 62 ovog zakona, nadležnim inspekcijskim organima i hitnim službama u roku od 30 dana od dana nastanka događaja (član 61 stav 1);
2) na osnovu saradnje sa organima nadležnim za sprovođenje istrage, dobije podatke koji sadrže analizu okolnosti vanrednog događaja ili nezgode u tunelu, a ne dostavi ih licu odgovornom za bezbjednost u tunelu i hitnim službama najkasnije, u roku od 30 dana od dana prijema podataka (član 61 stav 3);
3) izvještaj iz člana 61 stav 1 ovog zakona i podatke iz člana 61 stav 3 ovog zakona ne dostavi Ministarstvu, u roku od 30 dana od dana nastupanja vanrednog događaja ili nastanka nezgode, odnosno od dana prijema tih podataka (član 61 stav 4);
4) uz državni put bez odobrenja građevinski promijeni objekat, uređaje za obavljanje pratećih poslova ili djelatnosti (član 79 stav 6);
5) onemogići oticanje vode sa puta ili odlaganje snijega na njegovo zemljište (član 85 stav 1);
5a) ne dopusti pristup do putnih objekata zbog održavanja, izgradnje odvodnih jarkova, upojnih bunara i drugih objekata za odvod vode sa puta, izgradnju privremenih ili stalnih objekata za zaštitu puta i saobraćaja na njemu u slučaju sniježnih nanosa, smetova, buke, zasljepljivanja i ostalih štetnih uticaja, koje nije moguće postaviti na putnom zemljištu (član 85 stav 2);
6) drži pored javnog puta unutar granica putnog zemljišta građevinski i drugi materijal koji ne služi za potrebe održavanja javnog puta ili stvari i predmete kojima se ometa preglednost ili ugrožava bezbjednost saobraćaja (član 86);
7) ne očisti dio javnog puta ispred svojih objekata koji zaprljaju posjetioci tih objekata (član 88 stav 2);
8) ne postavi i ne održava zaštitnu ogradu (član 91 st. 1 i 3);
9) podigne ograde, drveće i zasade pored javnih puteva ili u zaštitnom pojasu tako da sprečavaju preglednost javnog puta i ugrožavaju bezbjednost saobraćaja (član 94);
10) pored javnih puteva na udaljenosti od 10 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa, podigne spomenike, spomen natpise, krajputaše i druge spomen znakove (član 95);
11) uz javni put vrši pošumljavanje, uređenje korita rijeka, uređenje bujica bez saglasnosti organa uprave i ne prilagodi vrstu i obim radova tako da se put ne ugrožava (član 97);
12) ne izgradi, ne uredi ili ne održava parking prostore pored ugostiteljskih objekata na državnim i opštinskim putevima u skladu sa članom 26 ovog zakona (član 101);
13) na saobraćajni znak ili stub na kojem se znak nalazi postavi sve što nije u vezi sa značenjem samog saobraćajnog znaka, neovlašćeno ukloni saobraćajni znak, ošteti ga ili izmijeni (član 102);
13a) na zahtjev korisnika lovišta u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva ne označi zone javnog puta na kojima se očekuje pojava divljači (član 102a stav 1);
14) ne obezbijedi postavljanje saobraćajnih znakova na udaljenosti od najmanje 200 metara od mjesta na kojem se vrši miniranje i prisustvo lica koje će regulisati saobraćaj (član 103).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organu uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave, novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Član 112

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne plati putarinu odnosno korisničku naknadu za upotrebu javnog puta ili putnog objekta (član 22 stav 9);
2) vrši saobraćaj na javnom putu ili dijelu javnog puta na kome je nadležni organ zabranio saobraćaj ili vrši saobraćaj na određenoj dionici vozilom kojem je nadležni organ zabranio vršenje saobraćaja (član 67 stav 1);
3) podiže zasade, ograde i drveće, ostavlja predmete i materijale, postavlja postrojenja i uređaje, gradi objekte, odnosno vrši druge radnje kojima se ometa preglednost javnog puta (član 80 stav 2);

4) ne označi vozilo na način određen propisima o bezbjednosti saobraćaja i ne preduzme mjere da se vozilo u najkraćem roku, koji ne može biti duži od 2 sata, ukloni sa javnog puta (član 90 stav 1);

5) postavlja reklamne table i panoe, uređaje za obavještavanje ili oglašavanje na javnom putu suprotno članu 99 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 750 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organu uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave, novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Član 113

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne vodi ažurno i tačno evidenciju javnih puteva (član 9 stav 1);

2) se javni putevi ne održavaju na način i pod uslovima da se na njima može vršiti nesmetan i bezbjedan saobraćaj za koji su namijenjeni (član 39 stav 2);

3) ne zaključe ugovor kojim uređuju međusobna prava i obaveze iz člana 45 stav 1 (član 45 stav 3);

4) upravljač tunela, za tunel kojim upravlja, ne odredi lice odgovorno za bezbjednost u tunelu uz saglasnost Ministarstva, radi sprovođenja preventivnih i zaštitnih mjera kojima se obezbjeđuje bezbjednost učesnika u saobraćaju i zaposlenih u tunelu (član 62 stav 1);

5) izda dozvolu za privremenu izmjenu režima saobraćaja bez prethodno dostavljenog projekta saobraćajne signalizacije i opreme puta za vrijeme izvođenja radova (član 68 stav 2);

6) ne donese plan zimskog održavanja javnih puteva ili na državnim putevima ne postavi saobraćajnu signalizaciju u skladu sa izmjenom režima saobraćaja u zimskom periodu (član 71 st. 1 i 2);

7) ne vodi evidenciju o izdatim dozvolama za vanredni prevoz, na svojoj internet stranici i ne ažurira je na dnevnom nivou (član 73b);

8) dozvoli saobraćajni priključak na javni put suprotno kumulativno ispunjenim uslovima propisanim članom 81 stav 2 ovog zakona (član 81);

9) ne ozeleni travom i drugim rastinjem zemljane kosine usjeka, zasjeka i nasipa i putni pojas na način koji ne ometa preglednost na javnom putu, radi zaštite postojećih javnih puteva od spiranja i odronjavanja (član 98);

10) u obavljanju poslova zaštite javnog puta, svakodnevno ne sprovodi aktivnosti na utvrđivanju zauzeća javnog puta, bespravnog izvođenja radova na javnom putu i u zaštitnom pojasu i svih drugih činjenja kojima se bitno oštećuje ili bi se mogao oštetiti javni put ili ometa bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu i ako o tome ne obavjesti nadležni inspekcijski organ (član 104).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave, novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje propisa

Član 114

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi iz člana 8 stav 6 i člana 20 stav 7 ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana donošenja propisa iz stava 1 ovog člana.

Do donošenja propisa iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o putevima ("Službeni list RCG", broj 42/04 i "Službeni list CG", br. 54/09, 36/11 i 92/17).

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 114a

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Radno iskustvo

Član 115

Radnim iskustvom u svojstvu ovlašćenog inženjera iz člana 65 stav 1 i člana 66 stav 1 ovog zakona smatra se i radno iskustvo koje je glavni inženjer i odgovorni inženjer, odnosno vodeći projektant i odgovorni projektant ostvario u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Uplata naknade

Član 116

Naknada iz člana 22 stav 4 ovog zakona uplaćivaće se u Fond za zaštitu životne sredine (Eko-fond).

Do početka rada Fonda za zaštitu životne sredine (Eko-fonda) sredstva od naknade iz stava 1 ovog člana uplaćivaće se u Budžet Crne Gore.

Rok za izvještaj

Član 116a

Ministarstvo je dužno da prvi izvještaj iz člana 16 stav 6 ovog zakona sačini i dostavi Vladi do 31. decembra 2026. godine.

Uvođenje ITS usluga za osnovne informacije na transevropskoj putnoj mreži

Član 116b

Ministarstvo je dužno da obezbijedi da se ITS usluge koje se odnose na osnovne informacije u vezi sa bezbjednošću saobraćaja na osnovnoj i sveobuhvatnoj transevropskoj putnoj mreži uvedu do 31. decembra 2026. godine.

Upotreba mikrotalasne tehnologije u okviru sistema EENP

Član 116c

Pružaoci usluge EENP-a mogu, do 31. decembra 2027. godine, korisnicima vozila čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3,5 tone, da stave na raspolaganje uređaj u vozilu koji je pogodan samo za upotrebu sa mikrotalasnom tehnologijom na frekvenciji 5,8 GHz, u područjima EENP-a za koja nisu potrebne tehnologije satelitskog određivanja položaja ili mobilnih komunikacija.

Pristupanje Evropskoj elektronskoj naplati

Član 117

Pristupanje Evropskoj elektronskoj naplati putarine izvršiće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Primjena

Član 118

Odredbe člana 16 stav 7, člana 16c, člana 22 stav 14, člana 23c stav 6, člana 23e stav 10, člana 23k stav 10, člana 23lj st. 2, 7 i 8, člana 23n stav 3 i člana 61a primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja

Član 119

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o putevima ("Službeni list RCG", broj 42/04 i "Službeni list CG", br. 54/09, 36/11 i 92/17).

Stupanje na snagu

Član 120

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".